

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στρασβούργο, 13 Μαρτίου 2024
(OR. en)

2022/0379 (COD)
LEX 2304

PE-CONS 73/1/23
REV 1

TELECOM 358
DIGIT 285
CYBER 305
CODEC 2307

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΥΨΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Μαρτίου 2024

**σχετικά με τη θέσπιση μέτρων για υψηλό επίπεδο
διαλειτουργικότητας του δημόσιου τομέα σε ολόκληρη την Ένωση
(κανονισμός για τη διαλειτουργική Ευρώπη)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 172,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ C 184 της 25.5.2023, σ. 28.

² ΕΕ C 257 της 21.7.2023, σ. 28.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2024 (δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 2024.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η ανάπτυξη της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την παροχή ή τη διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών στην Ένωση, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις δημόσιες διοικήσεις στην Ένωση να συνεργάζονται και να καθιστούν τις δημόσιες υπηρεσίες λειτουργικές σε διασυνοριακό επίπεδο. Η υφιστάμενη άτυπη συνεργασία θα πρέπει να αντικατασταθεί από σαφές νομικό πλαίσιο που θα καθιστά δυνατή τη διαλειτουργικότητα στα διάφορα διοικητικά επίπεδα και τομείς και θα διευκολύνει απρόσκοπτες διασυνοριακές ροές δεδομένων για πραγματικά ευρωπαϊκές ψηφιακές υπηρεσίες που ενισχύουν την εσωτερική αγορά, με γνώμονα την αρχή της επικουρικότητας. Η διαλειτουργικότητα του δημόσιου τομέα έχει σημαντικό αντίκτυπο στο δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων που προβλέπεται στις Συνθήκες, καθώς οι επαχθείς διοικητικές διαδικασίες μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικά εμπόδια, ειδικότερα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).
- (2) Η συνεργασία όσον αφορά τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα μπορεί να αντιμετωπίσει κοινές προκλήσεις, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, και μπορεί να διασφαλίσει απρόσκοπτες διασυνοριακές ροές δεδομένων.

- (3) Η Ένωση και τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες για να στηρίξουν τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων διοικήσεων μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού, καθώς και να προωθήσουν τις βαθιές διασυνδέσεις που απαιτούνται για έναν πραγματικά ευρωπαϊκό ψηφιακό χώρο. Στην ανακοίνωση της 9^{ης} Μαρτίου 2021 με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή επισημαίνει την ανάγκη να επιταχυνθεί η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2030, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες. Επιπλέον, η απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ θέτει ως σαφή στόχο την 100 % προσβάσιμη διαδικτυακή παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών έως το 2030. Επίσης, η πανδημία COVID-19 αύξησε την ταχύτητα της ψηφιοποίησης, ωθώντας τις δημόσιες διοικήσεις να προσαρμοστούν στο διαδικτυακό πρότυπο, μεταξύ άλλων για διασυννοριακές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και για πιο έξυπνη και πιο οικολογική χρήση των τεχνολογιών σύμφωνα με τους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στο να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των εν λόγω στόχων της Ένωσης με τη δημιουργία ενός πλαισίου διαρθρωμένης συνεργασίας για τη διασυννοριακή διαλειτουργικότητα μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για τη στήριξη της δημιουργίας ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, κάτι που θα συμβάλει στη μείωση του κόστους και την εξοικονόμηση χρόνου για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τον δημόσιο τομέα.

⁴ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (4) Για την ενίσχυση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας στην Ένωση υπάρχει επιτακτική ανάγκη να υπογραμμιστεί ότι η διαλειτουργικότητα, αν και υψίστης σημασίας, δεν διασφαλίζει, μεμονωμένα, την προσβασιμότητα και την απρόσκοπτη λειτουργία των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Ένα ολοκληρωμένο και βιώσιμο οικοσύστημα ψηφιακών υποδομών, με κατάλληλη χρηματοδοτική στήριξη, είναι εξίσου σημαντικό για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2021 με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ - Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040», θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επέκταση της συνδεσιμότητας στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές εντός της Ένωσης, τις ζώνες όπου συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι νησιωτικές, οι διασυνοριακές και οι ορεινές περιοχές, διασφαλίζοντας ότι τα οφέλη του ψηφιακού μετασχηματισμού ευθυγραμμίζονται με τις ήδη καθιερωμένες πρωτοβουλίες της Ένωσης για ενισχυμένη περιφερειακή συμμετοχικότητα και συνδεσιμότητα και τις στηρίζουν.

- (5) Η ανάπτυξη της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη νομική διαλειτουργικότητα. Ως καταλύτης για την ανάπτυξη οργανωτικής, σημασιολογικής και τεχνικής διαλειτουργικότητας, η νομική διαλειτουργικότητα διευκολύνει την αξιοποίηση των οφελών της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας εν γένει, περιλαμβάνοντας ταχεία πρόσβαση για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε πληροφορίες, ταχύτερες διαδικασίες και υπηρεσίες και μείωση των διοικητικών εμποδίων. Επιπλέον, καθώς ο γλωσσικός φραγμός είναι ένα από τα εμπόδια για τη διαλειτουργικότητα, για την περαιτέρω χρήση λύσεων και για την καθιέρωση διασυνοριακών υπηρεσιών, η σημασιολογική διαλειτουργικότητα είναι καίριας σημασίας για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής επικοινωνίας σε ποικίλα πολυγλωσσικά περιβάλλοντα, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

- (6) Οι διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες είναι ψηφιακές υπηρεσίες τις οποίες παρέχουν οντότητες της Ένωσης ή φορείς του δημόσιου τομέα μεταξύ τους ή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εντός της Ένωσης και απαιτούν αλληλεπίδραση πέραν των συνόρων κράτους μέλους, μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης ή μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης και φορέων του δημόσιου τομέα, μέσω των οικείων συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. Οι διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις βασικές δημόσιες υπηρεσίες, όπως ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481, στις οποίες συγκαταλέγονται βασικές υπηρεσίες που σχετίζονται με σημαντικά γεγονότα της ζωής των φυσικών προσώπων, όπως η εύρεση εργασίας ή σπουδές, καθώς και του κύκλου της επαγγελματικής ζωής των νομικών προσώπων. Οι βασικές δημόσιες υπηρεσίες διευρωπαϊκού ενδιαφέροντος προορίζονται να επιφέρουν σημαντικά οφέλη στους πολίτες όταν καταστούν διασυνοριακά διαλειτουργικές. Παραδείγματα διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών είναι οι υπηρεσίες που, μέσω διασυνοριακών ανταλλαγών δεδομένων, επιτρέπουν την αμοιβαία αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων ή επαγγελματικών προσόντων, την ανταλλαγή δεδομένων οχημάτων χάριν της οδικής ασφάλειας, την πρόσβαση σε δεδομένα κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών πανδημίας και εμβολιασμού, την πρόσβαση σε συστήματα ενιαίας θυρίδας, την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη φορολογία, τα τελωνεία, την πιστοποίηση δημόσιων διαγωνισμών, τις ψηφιακές άδειες οδήγησης ή τα εμπορικά μητρώα, και γενικά όλες εκείνες οι υπηρεσίες που εφαρμόζουν την αρχή «μόνον άπαξ» για την πρόσβαση σε διασυνοριακά δεδομένα και την ανταλλαγή τους.

- (7) Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να ορίζουν τι συνιστά δημόσια υπηρεσία, οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα παροτρύνονται να εξετάζουν τις ανάγκες των χρηστών και την προσβασιμότητα κατά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη τέτοιων υπηρεσιών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή διακήρυξη της 15ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία⁶. Επίσης, οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα παροτρύνονται να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι και άλλες ευάλωτες ομάδες μπορούν να χρησιμοποιούν δημόσιες υπηρεσίες σε επίπεδα υπηρεσιών συγκρίσιμα με τα παρεχόμενα σε άλλους πολίτες.
- (8) Θα πρέπει να συσταθεί νέα δομή διακυβέρνησης, με το συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης (το «συμβούλιο») στο επίκεντρό της και να έχει νομική εντολή να προωθήσει, από κοινού με την Επιτροπή, την περαιτέρω ανάπτυξη της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ) και άλλων κοινών νομικών, οργανωτικών, σημασιολογικών και τεχνικών λύσεων διαλειτουργικότητας, όπως οι προδιαγραφές και οι εφαρμογές. Επίσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει ένα σαφές και εύκολα αναγνωρίσιμο σήμα για ορισμένες λύσεις διαλειτουργικότητας (λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη). Θα πρέπει να προωθηθεί η δημιουργία μιας δυναμικής κοινότητας γύρω από ανοικτές λύσεις τεχνολογίας διακυβέρνησης.

⁶ EE C 23 της 23.1.2023, σ. 1.

- (9) Οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές θα έχουν ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας. Θα πρέπει επίσης να επιδιώξουν τη συμμετοχή ΜΜΕ, ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών και να κοινοποιούν μεταξύ τους τα αποτελέσματα αυτών των ανταλλαγών.
- (10) Η εναρμόνιση των κανόνων, στο μέτρο του δυνατού, για όλες τις οντότητες και τους φορείς του δημόσιου τομέα της Ένωσης που καθορίζουν δεσμευτικές απαιτήσεις για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, επηρεάζουν την ικανότητα των εν λόγω οντοτήτων και φορέων να ανταλλάσσουν δεδομένα μέσω των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών τους είναι προς το συμφέρον, αφενός, μιας συνεκτικής προσέγγισης της διαλειτουργικότητας του δημόσιου τομέα στην Ένωση και, αφετέρου, της στήριξης της αρχής της χρηστής διοίκησης και της ελεύθερης κυκλοφορίας δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης. Ο εν λόγω στόχος περιλαμβάνει την Επιτροπή και άλλες οντότητες της Ένωσης, καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα στα κράτη μέλη σε όλα τα επίπεδα διοίκησης: εθνικό, περιφερειακό και τοπικό. Οι οντότητες της Ένωσης έχουν σημαντικό ρόλο στη συλλογή δεδομένων που υποβάλλονται βάσει κανονιστικών διατάξεων από τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η διαλειτουργικότητα των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει επίσης να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

- (11) Το θεμελιώδες δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διασφαλίζεται ιδίως από τους κανονισμούς (ΕΕ) 2016/679⁷ και (ΕΕ) 2018/1725⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ προστατεύει επιπλέον την ιδιωτική ζωή και το απόρρητο των επικοινωνιών, μεταξύ άλλων μέσω όρων για την αποθήκευση δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα σε τερματικό εξοπλισμό και την πρόσβαση από αυτόν. Οι εν λόγω ενωσιακές νομοθετικές πράξεις παρέχουν τη βάση για βιώσιμη και υπεύθυνη επεξεργασία δεδομένων, μεταξύ άλλων όταν τα σύνολα δεδομένων περιλαμβάνουν συνδυασμό δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα. Ο παρών κανονισμός συμπληρώνει και δεν θίγει το ενωσιακό δίκαιο περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, ιδίως τους κανονισμούς (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 και την οδηγία 2002/58/ΕΚ. Καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται ούτε να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να μειώνει ή να περιορίζει το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και το απόρρητο των επικοινωνιών.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

⁹ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

- (12) Η διασυνοριακή διαλειτουργικότητα καθίσταται δυνατή όχι μόνο μέσω κεντρικών ψηφιακών υποδομών των κρατών μελών, αλλά και μέσω μιας αποκεντρωμένης προσέγγισης. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη εμπιστοσύνης μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων, επιτρέποντας την ανταλλαγή δεδομένων ανάμεσα σε τοπικές διοικήσεις σε διαφορετικά κράτη μέλη χωρίς απαραίτητως τα δεδομένα να περνούν από εθνικούς κόμβους. Επομένως, είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν κοινές λύσεις διαλειτουργικότητας, με δυνατότητα περαιτέρω χρήσης σε όλα τα διοικητικά επίπεδα. Οι λύσεις διαλειτουργικότητας περιλαμβάνουν διάφορες μορφές, από εργαλεία ανώτερου επιπέδου, όπως εννοιολογικά πλαίσια και κατευθυντήριες γραμμές έως πιο τεχνικές λύσεις, όπως αρχιτεκτονικές αναφορές, τεχνικές προδιαγραφές ή πρότυπα. Επιπλέον, συγκεκριμένες υπηρεσίες και εφαρμογές, καθώς και τεκμηριωμένες τεχνικές συνιστώσες, όπως ο πηγαίος κώδικας, συμπεριλαμβανομένων των τεχνουργημάτων και των προτύπων τεχνητής νοημοσύνης, μπορούν να αποτελέσουν λύσεις διαλειτουργικότητας, εάν αφορούν νομικές, οργανωτικές, σημασιολογικές ή τεχνικές πτυχές της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας. Οι ανάγκες για διασυνοριακές ψηφιακές αλληλεπιδράσεις αυξάνονται, με αποτέλεσμα να απαιτούνται λύσεις που μπορούν να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Ο παρών κανονισμός έχει ως σκοπό να διευκολύνει και να ενθαρρύνει ανταλλαγές σε όλα τα επίπεδα διοίκησης, υπερβαίνοντας τα διασυνοριακά εμπόδια και τον διοικητικό φόρτο, αυξάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα των δημόσιων υπηρεσιών σε όλη την Ένωση.

- (13) Η διαλειτουργικότητα διευκολύνει την επιτυχημένη εφαρμογή πολιτικών, ειδικότερα όσων έχουν ισχυρή σύνδεση με τον δημόσιο τομέα, όπως η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, η φορολογία και τα τελωνεία, οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία, η γεωργία και η απασχόληση, καθώς και η ρύθμιση των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας. Ωστόσο, η προοπτική διαλειτουργικότητας σε επίπεδο μεμονωμένου τομέα συνεπάγεται τον κίνδυνο υιοθέτησης διαφορετικών ή ασύμβατων λύσεων σε εθνικό ή τομεακό επίπεδο που προκαλούν νέους ηλεκτρονικούς φραγμούς οι οποίοι εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και τις συναφείς ελευθερίες κυκλοφορίας. Επίσης, υπάρχει κίνδυνος να υπονομευθεί ο ανοικτός χαρακτήρας και η ανταγωνιστικότητα των αγορών και η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να διευκολύνει και να ενθαρρύνει τη διατομεακή διαλειτουργικότητα, στηρίζοντας έτσι την άρση των φραγμών, των ασυμβατοτήτων και του κατακερματισμού των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.
- (14) Προκειμένου να εξαλειφθεί ο κατακερματισμός του τοπίου της διαλειτουργικότητας στην Ένωση, θα πρέπει να προωθηθούν μια κοινή αντίληψη της διαλειτουργικότητας στην Ένωση και μια ολιστική προσέγγιση όσον αφορά τις λύσεις διαλειτουργικότητας. Η διαρθρωμένη συνεργασία θα πρέπει να στηρίζει μέτρα που προάγουν την ψηφιακά συμβατή χάραξη πολιτικής με διαλειτουργικότητα ήδη από τον σχεδιασμό. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να προωθεί την αποδοτική διαχείριση και χρήση υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών και των αντίστοιχων συνιστωσών τους από οντότητες της Ένωσης και φορείς του δημόσιου τομέα, κατά τρόπο που να καθιστά εφικτή τη δημιουργία και λειτουργία βιώσιμων και αποδοτικών δημόσιων υπηρεσιών με στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας μέχρι τη χαμηλότερη διοικητική υποδιαίρεση.

- (15) Οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να θεσπίσουν δεσμευτικές απαιτήσεις για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες. Για να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω υπηρεσίες είναι σε θέση να ανταλλάσσουν δεδομένα σε διασυνοριακό επίπεδο, θα πρέπει να θεσπιστεί μηχανισμός που θα επιτρέπει την ανακάλυψη νομικών, οργανωτικών, σημασιολογικών και τεχνικών εμποδίων στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα (αξιολόγηση διαλειτουργικότητας). Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να διασφαλίζει κατάλληλη συνεκτίμηση των πτυχών διασυνοριακής διαλειτουργικότητας σε όλες τις αποφάσεις που μπορούν να επηρεάσουν τον σχεδιασμό των εν λόγω υπηρεσιών.
- (16) Για τη δημιουργία δεσμευτικών απαιτήσεων για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, είναι σημαντικό να δοθεί έμφαση στην πτυχή της διαλειτουργικότητας όσο το δυνατόν νωρίτερα κατά τη διαδικασία χάραξης πολιτικής, σύμφωνα με την αρχή του εξ ορισμού ψηφιακού χαρακτήρα και την προσέγγιση της διαλειτουργικότητας ήδη από τον σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, μια οντότητα της Ένωσης ή ένας φορέας του δημοσίου τομέα που προτίθεται να καθορίσει δεσμευτικές απαιτήσεις για μία ή περισσότερες διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που επηρεάζουν τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, για παράδειγμα κατά τη διάρκεια της ψηφιοποίησης βασικών δημόσιων υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481, θα πρέπει να διενεργεί αξιολόγηση διαλειτουργικότητας. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα αυτής της αποστολής, κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίζει σχετικά με τους εσωτερικούς πόρους και τη συνεργασία μεταξύ των οικείων φορέων του δημοσίου τομέα που απαιτούνται για την υποστήριξη της διενέργειας των εν λόγω αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας.

- (17) Η αξιολόγηση διαλειτουργικότητας είναι απαραίτητη προκειμένου να γίνει κατανοητό το μέγεθος των επιπτώσεων των προβλεπόμενων απαιτήσεων και για να προταθούν μέτρα για την αξιοποίηση των οφελών και την αντιμετώπιση του δυνητικού κόστους. Σε περιπτώσεις στις οποίες η αξιολόγηση διαλειτουργικότητας δεν είναι υποχρεωτική, η οντότητα της Ένωσης ή ο φορέας του δημόσιου τομέα θα πρέπει να είναι σε θέση να διενεργήσει την αξιολόγηση διαλειτουργικότητας σε εθελοντική βάση. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός προάγει τη διαλειτουργικότητα εν γένει.
- (18) Οι δεσμευτικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν οποιεσδήποτε υποχρεώσεις, απαγορεύσεις, προϋποθέσεις, κριτήρια ή περιορισμούς νομικής, οργανωτικής, σημασιολογικής ή τεχνικής φύσεως στο πλαίσιο νόμου, κανονισμού, διοικητικής διάταξης, σύμβασης, πρόσκλησης υποβολής προσφορών ή άλλου επίσημου εγγράφου. Οι δεσμευτικές απαιτήσεις επηρεάζουν τον τρόπο σχεδιασμού, προμήθειας, ανάπτυξης και εφαρμογής των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών τους που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους, επηρεάζοντας έτσι τις εισερχόμενες ή εξερχόμενες ροές δεδομένων των εν λόγω υπηρεσιών. Ωστόσο, καθήκοντα όπως η εξελικτική συντήρηση τα οποία δεν επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές, οι επικαιροποιήσεις ασφαλείας ή οι τεχνικές επικαιροποιήσεις, ή η απλή προμήθεια συνήθους εξοπλισμού τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) δεν επηρεάζουν συνήθως τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και, συνεπώς, δεν οδηγούν σε υποχρεωτική αξιολόγηση διαλειτουργικότητας κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.

- (19) Η προσέγγιση για τη διενέργεια αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας θα πρέπει να είναι αναλογική και να διαφοροποιείται ανάλογα με το επίπεδο και το πεδίο εφαρμογής για τα οποία αναλαμβάνονται. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι εύλογο και οικονομικό το αντικείμενο της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας να είναι ευρύτερο από ένα μεμονωμένο έργο, μεταξύ άλλων όταν φορείς του δημόσιου τομέα σκοπεύουν να δημιουργήσουν κοινή εφαρμογή ή πλατφόρμα επεξεργασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αξιολόγηση της διαλειτουργικότητας θα πρέπει να ενθαρρύνεται έντονα να προχωρήσει πέρα από την επίτευξη των στόχων για τη διαλειτουργική Ευρώπη, προς την πλήρη υλοποίηση της διαλειτουργικότητας. Ομοίως, οι απαιτήσεις για τις αξιολογήσεις διαλειτουργικότητας που διενεργούνται στο επίπεδο της υλοποίησης ενός μόνου έργου, π.χ. σε μία τοπική αρχή, θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και να επιτρέπουν στενή εστίαση, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα ευρύτερα οφέλη των αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας συγκομίζονται εν γένει στα πρώτα στάδια του σχεδιασμού πολιτικής και της ανάπτυξης αρχιτεκτονικής αναφοράς, προδιαγραφών και προτύπων. Όταν το συμβούλιο εγκρίνει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιεχόμενο της αξιολόγησης της διαλειτουργικότητας, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την ικανότητα των περιφερειακών και των τοπικών φορέων του δημοσίου τομέα και να αποφεύγει την υπερβολική διοικητική επιβάρυνση.
- (20) Κατά τη διαδικασία διαβούλευσης με τους άμεσα επηρεαζόμενους ή τους εκπροσώπους τους, η οντότητα της Ένωσης ή ο φορέας του δημόσιου τομέα θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί καθιερωμένες πρακτικές διαβούλευσης και επίκαιρα δεδομένα.

- (21) Η αξιολόγηση διαλειτουργικότητας θα πρέπει να αξιολογεί τις επιπτώσεις των προβλεπόμενων δεσμευτικών απαιτήσεων για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες όσον αφορά τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, για παράδειγμα, λαμβάνοντας υπόψη την προέλευση, τη φύση, την ιδιαιτερότητα και την κλίμακα των εν λόγω επιπτώσεων. Το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων μέτρων που πρέπει να ληφθούν για τη δημιουργία ή την τροποποίηση των δεσμευτικών απαιτήσεων για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
- (22) Η οντότητα της Ένωσης ή ο φορέας του δημόσιου τομέα θα πρέπει να δημοσιεύει έκθεση σχετικά με το αποτέλεσμα της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας σε δημόσιο χώρο που ορίζεται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές ή τους συντονιστές διαλειτουργικότητας για τις οντότητες της Ένωσης, τουλάχιστον σε επίσημο ιστότοπο σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Η δημοσίευση της έκθεσης δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή το εμπορικό απόρρητο και θα πρέπει να περιορίζεται, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας τάξης ή ασφάλειας. Θα πρέπει να τηρείται το δίκαιο της Ένωσης που διέπει την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η οντότητα της Ένωσης ή ο φορέας του δημόσιου τομέα θα πρέπει να κοινοποιεί ηλεκτρονικά στο συμβούλιο το αποτέλεσμα των αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας. Επί αυτής της βάσης, το συμβούλιο θα πρέπει να αναλύει και να εισηγείται προτάσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Οι προτάσεις του συμβουλίου θα πρέπει να δημοσιεύονται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.

- (23) Είναι αναγκαίο να υπάρχει κοινός κατάλογος ελέγχου για τις εκθέσεις αξιολόγησης της διαλειτουργικότητας, ώστε να διευκολύνονται τα καθήκοντα των οντοτήτων της Ένωσης και των φορέων του δημοσίου τομέα στη διενέργεια των εν λόγω αξιολογήσεων και με βάση τα αποτελέσματά τους να μπορεί το συμβούλιο να καταρτίζει συστάσεις με σκοπό τη βελτίωση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας. Ως εκ τούτου, η έκθεση που παρουσιάζει τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης διαλειτουργικότητας θα πρέπει να συνοψίζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υπό αξιολόγηση απαίτηση στη νομική, οργανωτική, σημασιολογική, τεχνική και διοικητική διάσταση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας, σε συνδυασμό με το είδος της λύσης της διαλειτουργικής Ευρώπης που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των εν λόγω επιπτώσεων, καθώς και τα εναπομένοντα εμπόδια που δεν αντιμετωπίζονται ήδη. Η χρήση του εν λόγω κοινού καταλόγου ελέγχου θα πρέπει να επεξηγείται περαιτέρω με κατευθυντήριες γραμμές που θα εκδίδει το συμβούλιο.
- (24) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει εύχρηστα μέσα με τα οποία θα εξετάζονται και θα διαβιβάζονται τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, μεταξύ άλλων σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Ένα διαδικτυακό εργαλείο για τις εκθέσεις αξιολόγησης της διαλειτουργικότητας θα πρέπει να εξυπηρετεί την παροχή μιας απλής και εύχρηστης διεπαφής για την παραγωγή και τη δημοσίευση των εκθέσεων. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης, θα μπορεί να χρησιμοποιείται τυποποιημένη έκδοση των αποτελεσμάτων των εκθέσεων σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Το εν λόγω εργαλείο θα πρέπει επίσης να διευκολύνει την δυνατότητα αυτόματης μετάφρασης και θα πρέπει να ενσωματωθεί στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης. Για την προώθηση της διαλειτουργικότητας και της απρόσκοπτης ενσωμάτωσης, το διαδικτυακό εργαλείο θα πρέπει επίσης να υιοθετήσει και να συμμορφώνεται με ένα πρότυπο ανοικτών δεδομένων προερχόμενο από τον κοινό κατάλογο ελέγχου για τις εκθέσεις αξιολόγησης διαλειτουργικότητας. Η παροχή διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών είναι καίριας σημασίας, καθώς επιτρέπει την ενσωμάτωση του εργαλείου στις υφιστάμενες πλατφόρμες υποβολής εκθέσεων, μεγιστοποιώντας έτσι τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα για όλους τους συμφεροντούχους. Παρόλο που η χρήση του διαδικτυακού εργαλείου θα πρέπει να είναι προαιρετική, με την υποβολή των αναγκαίων δεδομένων και με την παροχή της δυνατότητας δημοσίευσής τους στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης, θα πρέπει να θεωρείται ότι πληρούται η υποχρέωση οντότητας της Ένωσης ή φορέα του δημοσίου τομέα να δημοσιεύει έκθεση στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας σε δημόσιο χώρο.

- (25) Οι οντότητες της Ένωσης ή οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναζητούν λύσεις διαλειτουργικότητας θα πρέπει να μπορούν να ζητούν από άλλες οντότητες της Ένωσης ή άλλους φορείς του δημόσιου τομέα τις λύσεις διαλειτουργικότητας που χρησιμοποιούν οι εν λόγω φορείς ή οντότητες, όπως ορθές πρακτικές, προδιαγραφές και κώδικες λογισμικού, μαζί με τη σχετική τεκμηρίωση. Η κοινοποίηση θα πρέπει να καταστεί προεπιλογή. Επίσης, οι οντότητες της Ένωσης ή οι φορείς του δημόσιου τομέα θα πρέπει να επιδιώκουν την ανάπτυξη νέων λύσεων διαλειτουργικότητας ή την περαιτέρω ανάπτυξη υφιστάμενων λύσεων διαλειτουργικότητας. Εν προκειμένω θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε λύσεις που δεν περιλαμβάνουν περιοριστικούς όρους αδειοδότησης, όταν οι εν λόγω λύσεις είναι ισοδύναμες. Ωστόσο, η κοινοποίηση λύσεων διαλειτουργικότητας δεν θα πρέπει να νοείται ως απαίτηση προς τις οντότητες της Ένωσης και τους φορείς του δημόσιου τομέα να παραιτηθούν από τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας τους.
- (26) Όταν οι δημόσιες διοικήσεις κοινοποιούν τις λύσεις τους σε άλλες δημόσιες διοικήσεις ή στο κοινό, ενεργούν προς το δημόσιο συμφέρον. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό στην περίπτωση καινοτόμων τεχνολογιών. Για παράδειγμα, ο ανοικτός κώδικας καθιστά τους αλγόριθμους διαφανείς και επιτρέπει τη διενέργεια ανεξάρτητων ελέγχων και την επίτευξη αναπαραγωγίμων δομικών στοιχείων. Η κοινοποίηση λύσεων διαλειτουργικότητας μεταξύ δημοσίων διοικήσεων θα πρέπει να καθορίσει τους όρους για την επίτευξη ενός ανοικτού οικοσυστήματος ψηφιακών τεχνολογιών για τον δημόσιο τομέα, το οποίο μπορεί να αποφέρει πολλαπλά οφέλη.
- (27) Κατά την παρακολούθηση της συνοχής των συνιστώμενων λύσεων διαλειτουργικότητας και την υποβολή προτάσεων για μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της συμβατότητάς τους με υφιστάμενες λύσεις που έχουν κοινό σκοπό, το συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την τεχνολογική απαξίωση των λύσεων.

- (28) Το ΕΠΔ θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνοχή και να αναγνωριστεί ως ενιαίο σημείο αναφοράς για την προσέγγιση της Ένωσης όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών. Επίσης, ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες συγκεκριμένων τομέων, πεδίων ή διοικητικών επιπέδων. Τα εν λόγω πλαίσια, που είναι συχνά μη δεσμευτικού χαρακτήρα, θα πρέπει να προωθούν περαιτέρω την εφαρμογή λύσεων διαλειτουργικότητας και την προσέγγιση της διαλειτουργικότητας ήδη από τον σχεδιασμό.
- (29) Το ΕΠΔ θα πρέπει να προάγει, μεταξύ άλλων, την αρχή της πολυγλωσσίας στον δημόσιο τομέα.
- (30) Το ΕΠΔ θα πρέπει να αναπτυχθεί από το συμβούλιο. Το συμβούλιο θα πρέπει να απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο κάθε κράτους μέλους και έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής. Επομένως, τα κράτη μέλη, από κοινού με την Επιτροπή, βρίσκονται στο επίκεντρο της ανάπτυξης και της υλοποίησης του ΕΠΔ. Το συμβούλιο θα πρέπει να επικαιροποιεί το ΕΠΔ, όταν αυτό είναι αναγκαίο.
- (31) Τα ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας που εκδίδονται για τη συμπλήρωση του ΕΠΔ θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να μη θίγουν τα υφιστάμενα τομεακά πλαίσια που αναπτύσσονται σε επίπεδο Ένωσης όπως στον τομέα της υγείας.

- (32) Η διαλειτουργικότητα συνδέεται άμεσα με τις ανοικτές προδιαγραφές και τα ανοικτά πρότυπα και εξαρτάται από τη χρήση τους. Επομένως, ο δημόσιος τομέας της Ένωσης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καταλήγει σε συμφωνία για οριζόντιες ανοικτές προδιαγραφές και άλλες λύσεις για την προώθηση της διαλειτουργικότητας. Το νέο πλαίσιο θα πρέπει να προβλέπει μια σαφή διαδικασία για τη δημιουργία και την προώθηση συνιστώμενων λύσεων διαλειτουργικότητας στο μέλλον, φέροντας το σήμα «λύση για τη διαλειτουργική Ευρώπη». Με τον τρόπο αυτόν, ο δημόσιος τομέας θα έχει πιο συντονισμένη φωνή για να διοχετεύει τις ανάγκες του δημόσιου τομέα και τις δημόσιες αξίες σε ευρύτερες συζητήσεις. Το συμβούλιο θα πρέπει να συμφωνήσει σχετικά με τα γενικά κριτήρια στα οποία πρέπει πληρούν οι λύσεις διαλειτουργικότητας. Το συμβούλιο θα πρέπει να μπορεί να αποσύρει τις συστάσεις του. Σε περίπτωση που το συμβούλιο αποσύρει τις συστάσεις του, η ένδειξη «λύση για τη διαλειτουργική Ευρώπη» θα πρέπει να αφαιρεθεί από τις σχετικές λύσεις διαλειτουργικότητας και οι εν λόγω λύσεις διαλειτουργικότητας θα μπορούν, εάν είναι απαραίτητο, να διαγραφούν από την πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
- (33) Πολλές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας που χρησιμοποιούνται από τον δημόσιο τομέα θα μπορούσαν να προκύψουν από το ισχύον ενωσιακό δίκαιο. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να υπάρξει σύνδεση μεταξύ όλων των προδιαγραφών για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, των οποίων η χρήση είναι υποχρεωτική δυνάμει του ενωσιακού δικαίου. Δεν είναι πάντα εύκολο για τις αρχές υλοποίησης να εντοπίζουν τις απαιτήσεις στον πλέον πρόσφατο και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Ένα ενιαίο σημείο εισόδου υπό τη μορφή της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης και σαφείς κανόνες για τα μεταδεδομένα των πληροφοριών που αφορούν τις απαιτήσεις αυτές έχουν ως σκοπό να βοηθήσουν τους φορείς του δημόσιου τομέα να διασφαλίσουν ότι οι υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών τους τηρούν τους υφιστάμενους και τους μελλοντικούς κανόνες.

- (34) Η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να αναπτυχθεί βάσει υφιστάμενων πρωτοβουλιών και θα πρέπει να δημιουργηθεί ως ένα εύκολα προσβάσιμο σημείο αναφοράς για λύσεις, αξιολογήσεις, γνώσεις και μια κοινότητα διαλειτουργικότητας. Η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να δημιουργηθεί ως σύνδεσμος προς επίσημες πηγές, και θα πρέπει να είναι ανοικτή σε στοιχεία που συνεισφέρει η κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης που συστήνεται με τον παρόντα κανονισμό.
- (35) Η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να δημοσιοποιεί και να καθιστά ευρέσιμες λύσεις διαλειτουργικότητας που τηρούν τις αρχές του ΕΠΔ περί του ανοικτού χαρακτήρα, της προσβασιμότητας, της τεχνολογικής ουδετερότητας, της δυνατότητας περαιτέρω χρήσης, της ασφάλειας και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Θα πρέπει να υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ των λύσεων της διαλειτουργικής Ευρώπης που συνιστώνται από το συμβούλιο και άλλων λύσεων διαλειτουργικότητας, όπως οι λύσεις που κοινοποιούνται προορατικά για περαιτέρω χρήση από τις δημόσιες διοικήσεις, οι λύσεις που συνδέονται με τις πολιτικές της Ένωσης και οι συναφείς λύσεις από εθνικές πύλες. Οι περιπτώσεις χρήσης στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να έχουν δυνατότητα αναζήτησης ανά χώρα ή ανά τύπο δημόσιας υπηρεσίας που υποστηρίζουν. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη του συμβουλίου σχετικά με τον τρόπο κατηγοριοποίησης των λύσεων στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
- (36) Δεδομένου ότι ο ανοικτός κώδικας παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα να αξιολογούν και να επιθεωρούν ενεργά τη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια των λύσεων, είναι σημαντικό ο ανοικτός κώδικας να στηρίζει την εφαρμογή λύσεων διαλειτουργικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να προωθηθεί η χρήση αδειών ανοικτού κώδικα για την ενίσχυση της νομικής σαφήνειας και της αμοιβαίας αναγνώρισης αδειών στα κράτη μέλη. Με την άδεια δημόσιας χρήσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EURL), η Επιτροπή παρέχει ήδη μια λύση για την εν λόγω αδειοδότηση. Οι πύλες των κρατών μελών που συλλέγουν λύσεις ανοικτού κώδικα και συνδέονται με την πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να επιτρέπουν τη χρήση της EURL, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα οι εν λόγω πύλες να επιτρέπουν τη χρήση άλλων αδειών ανοικτού κώδικα.

- (37) Οι δημόσιες υπηρεσίες της Ένωσης οι οποίες παρέχονται ηλεκτρονικά ή υπόκεινται σε ηλεκτρονική διαχείριση, επί του παρόντος εξαρτώνται συχνά από μη ενωσιακούς παρόχους. Είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης να διασφαλίσει ότι διατηρεί και αναπτύσσει ουσιώδεις τεχνολογικές ικανότητες για τη διασφάλιση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς της, και ειδικότερα για τη διασφάλιση της παροχής υπηρεσιών, την προστασία κρίσιμων συστημάτων δικτύου και πληροφοριών και την παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών. Τα μέτρα στήριξης της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να βοηθούν τις δημόσιες διοικήσεις να εξελίσσονται και να είναι σε θέση να ενσωματώνουν νέες προκλήσεις και νέους τομείς σε διασυνοριακό πλαίσιο. Η διαλειτουργικότητα αποτελεί προϋπόθεση για την αποφυγή του τεχνολογικού εγκλωβισμού, τη διευκόλυνση τεχνικών εξελίξεων και την προώθηση της καινοτομίας, μέσω των οποίων αναμένεται να τονωθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα, η ανθεκτικότητα και η ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης.
- (38) Είναι αναγκαίο να θεσπιστεί μηχανισμός διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης με τρόπο που διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα. Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να εστιάζει στη διαλειτουργική ψηφιακή υλοποίηση των πολιτικών μετά την έγκρισή τους με τη μορφή νομικών πράξεων και να χρησιμεύει για την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας με βάση τις ανάγκες. Ο μηχανισμός θα πρέπει να στηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα. Το συμβούλιο θα πρέπει να προτείνει στην Επιτροπή έργα για τη στήριξη της υλοποίησης πολιτικής για τη στήριξη των φορέων του δημόσιου τομέα, η οποία και θα πρέπει να αποφασίζει αν θα εκτελέσει τα έργα στήριξης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη δυνητική ανάγκη για ανεπίσημες και εκτελεστές σε γλώσσα μηχανής μορφές της πολιτικής, όπως πρότυπα εφαρμογής αναφοράς ή κώδικα, με δυνατότητα περαιτέρω χρήσης σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

- (39) Όλα τα επίπεδα διοίκησης θα πρέπει να συνεργάζονται με καινοτόμους οργανισμούς συμπεριλαμβανομένων εταιρειών και μη κερδοσκοπικών φορέων σε θέματα σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας δημόσιων υπηρεσιών. Η στήριξη της συνεργασίας σε θέματα GovTech μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα, ερευνητικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, νεοφυών επιχειρήσεων και καινοτόμων ΜΜΕ, και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (CivicTech) αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για τη στήριξη της καινοτομίας και της ευελιξίας στον δημόσιο τομέα και, την προώθηση της χρήσης εργαλείων διαλειτουργικότητας στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Η στήριξη ενός ανοικτού οικοσυστήματος GovTech στην Ένωση που φέρνει σε επαφή δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σε διασυνοριακό επίπεδο, με τη συμμετοχή διαφορετικών επιπέδων διοίκησης, αναμένεται να καταστήσει δυνατή την ανάπτυξη καινοτόμων πρωτοβουλιών όσον αφορά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας GovTech.
- (40) Ο προσδιορισμός κοινών αναγκών και προτεραιοτήτων καινοτομίας και η εστίαση των κοινών προσπάθειών GovTech και πειραματισμού σε διασυνοριακό επίπεδο θα βοηθήσουν τους φορείς του δημόσιου τομέα της Ένωσης να ανταλλάσσουν εμπειρίες από κινδύνους, διδάγματα και αποτελέσματα μέτρων καινοτομίας. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα αξιοποιήσουν ειδικότερα την πλούσια δεξαμενή τεχνολογικών νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ της Ένωσης. Τα επιτυχημένα έργα και μέτρα καινοτομίας GovTech που υλοποιούνται πιλοτικά μέσω μέτρων καινοτομίας για τη διαλειτουργική Ευρώπη θα πρέπει να συμβάλουν στην αναβάθμιση εργαλείων και λύσεων διαλειτουργικότητας GovTech με σκοπό την περαιτέρω χρήση τους.

- (41) Τα μέτρα στήριξης της διαλειτουργικής Ευρώπης θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ασφαλείς χώρους πειραματισμού, διασφαλίζοντας παράλληλα την υπεύθυνη καινοτομία και την ενσωμάτωση κατάλληλων μέτρων μετριασμού των κινδύνων και διασφαλίσεων. Για να εξασφαλιστεί ένα νομικό πλαίσιο που να είναι φιλικό προς την καινοτομία και ανθεκτικό στις μελλοντικές εξελίξεις και διαταραχές, θα πρέπει να καταστεί δυνατή η εκτέλεση τέτοιων έργων σε ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας θα πρέπει να αποτελούνται από ελεγχόμενα περιβάλλοντα δοκιμών που διευκολύνουν την ανάπτυξη και τη δοκιμή καινοτόμων λύσεων πριν από την ενσωμάτωση των εν λόγω λύσεων στα συστήματα δικτύου και πληροφοριών του δημόσιου τομέα. Η δημιουργία των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας θα πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της διαλειτουργικότητας μέσω καινοτόμων λύσεων με τη δημιουργία ελεγχόμενου περιβάλλοντος πειραματισμού και δοκιμών με σκοπό τη διασφάλιση της εναρμόνισης των εν λόγω λύσεων με τον παρόντα κανονισμό και το λοιπό σχετικό ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τους φορείς καινοτομίας και τις αρμόδιες αρχές, και στην αύξηση της κατανόησης των ευκαιριών, των αναδυόμενων κινδύνων και των επιπτώσεων των νέων λύσεων. Για να διασφαλιστεί ομοιόμορφη εφαρμογή σε ολόκληρη την Ένωση και να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας, ενδείκνυται να θεσπιστούν κοινοί κανόνες για την υλοποίηση των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας. Ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων έχει την εξουσία να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε οντότητες της Ένωσης στο πλαίσιο ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725.

- (42) Είναι αναγκαίο να προβλεφθούν κανόνες για τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεχθεί για άλλους σκοπούς, προκειμένου να αναπτυχθούν ορισμένες λύσεις διαλειτουργικότητας προς το δημόσιο συμφέρον εντός του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰. Όλες οι άλλες υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων βάσει των κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 και της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 εξακολουθούν να ισχύουν. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός δεν παρέχει νομική βάση κατά την έννοια του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ή του άρθρου 24 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην κάλυψη μόνο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας. Για οποιαδήποτε άλλη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα απαιτηθεί χωριστή νομική βάση.
- (43) Προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από οντότητες της Ένωσης και φορείς του δημόσιου τομέα, η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725.

¹⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

- (44) Είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η σωστή κατανόηση των θεμάτων διαλειτουργικότητας, ιδίως από υπαλλήλους του δημόσιου τομέα. Η συνεχής κατάρτιση είναι καίριας σημασίας από την άποψη αυτή και θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η συνεργασία και ο συντονισμός επί του θέματος. Πέρα από την κατάρτιση σχετικά με λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη, όλες οι πρωτοβουλίες θα πρέπει, κατά περίπτωση, να έχουν ως βάση ή να συνοδεύονται από ανταλλαγή εμπειριών και λύσεων, καθώς και από ανταλλαγή και προώθηση βέλτιστων πρακτικών. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει προγράμματα κατάρτισης και εκπαιδευτικό υλικό και θα πρέπει να προωθήσει την ανάπτυξη ενός προγράμματος πιστοποίησης σε θέματα διαλειτουργικότητας, προκειμένου να προαχθούν οι βέλτιστες πρακτικές, τα προσόντα ανθρώπινων πόρων και νοοτροπία αριστείας. Η Επιτροπή θα πρέπει να συμβάλει στην αύξηση της γενικής διαθεσιμότητας και της υιοθέτησης προγραμμάτων κατάρτισης σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του δημόσιου τομέα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τις στρατηγικές της Ένωσης για τις ψηφιακές δεξιότητες. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καλλιεργήσουν την ανάπτυξη ικανοτήτων, ιδίως εντός της δημόσιας διοίκησης, όσον αφορά την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

- (45) Για να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός που θα διευκολύνει τη διαδικασία αμοιβαίας μάθησης μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης και φορέων του δημόσιου τομέα και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την εφαρμογή λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη σε όλα τα κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους. Η αξιολόγηση από ομοτίμους θα πρέπει να προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες και συστάσεις για τον φορέα του δημόσιου τομέα που υποβάλλεται στην εν λόγω αξιολόγηση. Ειδικότερα, θα μπορεί να συμβάλει στη διευκόλυνση της μεταφοράς τεχνολογιών, εργαλείων, μέτρων και διαδικασιών μεταξύ των συμμετεχόντων στην αξιολόγηση από ομοτίμους. Η αξιολόγηση από ομοτίμους θα πρέπει να δημιουργεί μια λειτουργική διαδρομή για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ κρατών μελών και οντοτήτων της Ένωσης με διαφορετικά επίπεδα ωριμότητας σε θέματα διαλειτουργικότητας. Θα πρέπει να είναι δυνατή η διενέργεια αξιολόγησης από ομοτίμους σε εθελοντική βάση, κατόπιν αιτήσεως οντότητας της Ένωσης ή φορέα του δημόσιου τομέα, εφόσον είναι αναγκαίο. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους είναι οικονομικά αποδοτική, παράγει σαφή και αδιάσειστα αποτελέσματα, και αποφεύγει περιττή διοικητική επιβάρυνση, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο αξιολόγησης από ομοτίμους, με βάση τις ανάγκες που προκύπτουν και αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου.
- (46) Το συμβούλιο θα πρέπει να διευκολύνει την ανάπτυξη της γενικής κατεύθυνσης της διαρθρωμένης συνεργασίας για τη διαλειτουργική Ευρώπη με σκοπό την προώθηση της ψηφιακής διασύνδεσης και της διαλειτουργικότητας των δημόσιων υπηρεσιών στην Ένωση και να εποπτεύει τις στρατηγικές δραστηριότητες και τις δραστηριότητες υλοποίησης που σχετίζονται με την εν λόγω συνεργασία. Το συμβούλιο θα πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντά του λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες και τις λύσεις διασυνοριακής διαλειτουργικότητας που έχουν ήδη υλοποιηθεί για τα υφιστάμενα συστήματα δικτύου και πληροφοριών.

- (47) Έχουν συσταθεί οντότητες της Ένωσης, όπως το ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων και το συμβούλιο του ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την υγεία, τα οποία έχουν επιφορτιστεί, μεταξύ άλλων, με την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας σε επίπεδο συγκεκριμένου τομέα ή συγκεκριμένης πολιτικής. Ωστόσο, καμία από τις υφιστάμενες οντότητες δεν είναι επιφορτισμένη με την αντιμετώπιση του ζητήματος των δεσμευτικών απαιτήσεων για τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες. Το συμβούλιο θα πρέπει να στηρίζει τις οντότητες της Ένωσης που επεξεργάζονται πολιτικές, δράσεις και λύσεις σχετικές με τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, για παράδειγμα σχετικά με τη σημασιολογική διαλειτουργικότητα για τη φορητότητα και τη δυνατότητα περαιτέρω χρήσης των χώρων δεδομένων. Το συμβούλιο θα πρέπει να επικοινωνεί με όλες τις σχετικές οντότητες της Ένωσης, προκειμένου να διασφαλίζονται η εναρμόνιση και οι συνέργειες μεταξύ των δράσεων διασυνοριακής διαλειτουργικότητας και των ειδικών ανά τομέα δράσεων. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή, ως πρόεδρος του συμβουλίου, μπορεί να προσκαλεί εμπειρογνώμονες με ειδικές γνώσεις σε ένα θέμα της ημερήσιας διάταξης, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των περιφερειακών και των τοπικών αρχών και των κοινοτήτων ανοικτής πηγής και τυποποίησης.
- (48) Για την προώθηση της διαλειτουργικότητας του δημόσιου τομέα χρειάζεται η ενεργός συμμετοχή και δέσμευση εμπειρογνομόνων, επαγγελματιών του τομέα, χρηστών και ενδιαφερόμενων πολιτών σε όλα τα κράτη μέλη. Η προσπάθεια αυτή καλύπτει όλα τα επίπεδα διοίκησης, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό, και περιλαμβάνει διεθνείς εταίρους, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και σχετικές κοινότητες και τον ιδιωτικό τομέα. Προκειμένου να αξιοποιηθεί η εμπειρογνωσία, οι δεξιότητες και η δημιουργικότητά τους, η κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης, ένα ειδικό φόρουμ, θα πρέπει να συμβάλει στη διοχέτευση των παρατηρήσεων, των αναγκών των χρηστών και των επιχειρησιακών αναγκών, στον εντοπισμό τομέων προς περαιτέρω ανάπτυξη και προτεραιοτήτων για συνεργασία στον τομέα της διαλειτουργικότητας της Ένωσης. Η ίδρυση της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να στηρίζει τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των βασικών στρατηγικών και επιχειρησιακών παραγόντων στον τομέα της διαλειτουργικότητας.

- (49) Η κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η πρόσβαση στην κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο εύκολη, χωρίς περιττά εμπόδια και διοικητικές επιβαρύνσεις. Η κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης θα πρέπει να φέρνει σε επαφή δημόσιους και ιδιωτικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων πολιτών, με εμπειρογνώσια στον τομέα της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας, οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα, όπως η ακαδημαϊκή κοινότητα, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση, η τυποποίηση και οι προδιαγραφές, οι επιχειρήσεις και η δημόσια διοίκηση όλων των επιπέδων. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή στην κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης, μεταξύ άλλων με τον προσδιορισμό μέτρων στήριξης και ευκαιριών χρηματοδότησης.
- (50) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, είναι αναγκαίο να οριστούν εθνικές αρμόδιες αρχές που θα είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του. Σε πολλά κράτη μέλη υπάρχουν ήδη οντότητες επιφορτισμένες με την ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας. Οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει να μπορούν να αναλάβουν τον ρόλο της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και, όπου υπάρχουν περισσότερες από μία εθνικές αρμόδιες αρχές, θα πρέπει μία εξ αυτών να οριστεί ενιαίο σημείο επαφής.
- (51) Θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη ως το κύριο μέσο της Ένωσης για τον συντονισμό των δημόσιων επενδύσεων σε λύσεις διαλειτουργικότητας και τον καθορισμό του χάρτη πορείας για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Το θεματολόγιο θα πρέπει να παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων και των χρηματοδοτικών δεσμεύσεων στον τομέα, ενσωματώνοντας, κατά περίπτωση, τα σχετικά προγράμματα της Ένωσης. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στη δημιουργία συνεργειών, στον συντονισμό της χρηματοδοτικής στήριξης που σχετίζεται με την ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας και στην αποφυγή αλληλεπικαλύψεων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

- (52) Θα πρέπει να συγκεντρωθούν πληροφορίες για την καθοδήγηση της αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών προς υποστήριξη των εργασιών του συμβουλίου, καθώς και συμβολών για την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹¹. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει παρακολούθηση και αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού. Η αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται στα ακόλουθα πέντε κριτήρια της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της προστιθέμενης αξίας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών ως καταλύτη για απρόσκοπτες και προσβάσιμες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, τη μείωση του διοικητικού φόρτου και την ανάγκη για ενδεχόμενα επιπρόσθετα μέτρα και πολιτικές σε επίπεδο Ένωσης. Η αξιολόγηση θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για τις εκτιμήσεις επιπτώσεων ενδεχόμενων περαιτέρω μέτρων. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει, κατόπιν διαβούλευσης με το συμβούλιο, να καταρτίσει τη μεθοδολογία, τη διαδικασία και τους δείκτες της παρακολούθησης. Ο μηχανισμός παρακολούθησης θα πρέπει να είναι σχεδιασμένος έτσι ώστε να ελαχιστοποιεί τον διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη μέσω της περαιτέρω χρήσης, στο μέτρο του δυνατού, όσο το δυνατόν περισσότερων υφιστάμενων πηγών δεδομένων και της δημιουργίας συνεργειών με υφιστάμενους μηχανισμούς παρακολούθησης, όπως ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας, ο δείκτης αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και οι πορείες του προγράμματος πολιτικής για την ψηφιακή δεκαετία 2030 που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/2481.

¹¹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (53) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει και να παρουσιάζει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για τη διαλειτουργικότητα στην Ένωση. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει απολογισμό της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, τα εμπόδια στην υλοποίηση και τους κινητήριους μοχλούς, καθώς και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με την πάροδο του χρόνου, σύμφωνα με τα θέματα παρακολούθησης που απαριθμούνται στον παρόντα κανονισμό. Όσον αφορά τους δείκτες για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τα δεδομένα εγκαίρως μέσω του συμβουλίου ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση της έκθεσης. Η ποιότητα της έκθεσης εξαρτάται από την έγκαιρη διαθεσιμότητα των δεδομένων.
- (54) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό κανόνων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία και τη λειτουργία ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹².

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (55) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς μέσω της προώθησης της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (56) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να μετατεθεί κατά τρεις μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του, προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη και στις οντότητες της Ένωσης επαρκής χρόνος για να προετοιμαστούν για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η αναβολή αυτή είναι αναγκαία για τη σύσταση του συμβουλίου και της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης και για τον ορισμό των συντονιστών διαλειτουργικότητας. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να παρέχει χρόνο στα κράτη μέλη και στις οντότητες της Ένωσης να προετοιμαστούν για την αποτελεσματική υλοποίηση των αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας και σε κάθε κράτος μέλος ώστε να ορίσει μία ή περισσότερες εθνικές αρμόδιες αρχές και ενιαίο σημείο επαφής. Συνεπώς, οι διατάξεις σχετικά με τις αξιολογήσεις διαλειτουργικότητας, τις εθνικές αρμόδιες αρχές και τα ενιαία σημεία επαφής θα πρέπει να εφαρμοστούν εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (57) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος γνωμοδότησε στις 13 Ιανουαρίου 2023¹³,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

¹³ EE C 60 της 17.2.2023, σ. 17.

Κεφάλαιο 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μέτρα που προωθούν τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, συμβάλλοντας έτσι στη διαλειτουργικότητα των υποκείμενων συστημάτων δικτύου και πληροφοριών τους με τη θέσπιση κοινών κανόνων και πλαισίου διακυβέρνησης.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε οντότητες της Ένωσης και σε φορείς του δημόσιου τομέα που ρυθμίζουν, παρέχουν, διαχειρίζονται ή υλοποιούν διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να ορίζουν τι συνιστά δημόσια υπηρεσία και της ικανότητάς τους να θεσπίζουν διαδικαστικούς κανόνες ή να παρέχουν, να διαχειρίζονται ή να υλοποιούν τις εν λόγω υπηρεσίες.
4. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών όσον αφορά τις δραστηριότητες τους που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα και την εθνική ασφάλεια.
5. Ο παρών κανονισμός δεν συνεπάγεται την παροχή πληροφοριών ή γνωστοποίηση των οποίων θα ήταν αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα της δημόσιας ασφάλειας, της άμυνας ή της εθνικής ασφάλειας των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «διασυνοριακή διαλειτουργικότητα»: η ικανότητα των οντοτήτων της Ένωσης και των φορέων του δημόσιου τομέα των κρατών μελών να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους διασυνοριακά ανταλλάσσοντας δεδομένα, πληροφορίες και γνώσεις μέσω ψηφιακών διεργασιών, σύμφωνα με τις νομικές, οργανωτικές, σημασιολογικές και τεχνικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τέτοια διασυνοριακή αλληλεπίδραση·
- 2) «διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες»: ψηφιακές υπηρεσίες τις οποίες παρέχουν οντότητες της Ένωσης ή φορείς του δημόσιου τομέα μεταξύ τους ή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εντός της Ένωσης, και οι οποίες απαιτούν αλληλεπίδραση, πέραν των συνόρων κράτους μέλους, μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης ή μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης και φορέων του δημόσιου τομέα μέσω των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών τους·
- 3) «δικτυακό και πληροφοριακό σύστημα»: σύστημα δικτύου και πληροφοριών, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴.

¹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2) (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 80).

- 4) «λύση διαλειτουργικότητας»: περαιτέρω χρησιμοποιήσιμο στοιχείο ενεργητικού που αφορά νομικές, οργανωτικές, σημασιολογικές ή τεχνικές απαιτήσεις και επιτρέπει τη διασυννοριακή διαλειτουργικότητα, όπως εννοιολογικά πλαίσια, κατευθυντήριες γραμμές, αρχιτεκτονικές αναφορές, τεχνικές προδιαγραφές, πρότυπα, υπηρεσίες και εφαρμογές, καθώς και τεκμηριωμένες τεχνικές συνιστώσες, όπως ο πηγαίος κώδικας·
- 5) «οντότητες της Ένωσης»: τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης που έχουν ιδρυθεί με τη ΣΕΕ, τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, ή βάσει των Συνθηκών αυτών·
- 6) «φορέας του δημόσιου τομέα»: ο φορέας του δημόσιου τομέα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵.
- 7) «δεδομένα»: τα δεδομένα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/868 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶.
- 8) «μηχαναγνώσιμος μορφότυπος»: ο μηχαναγνώσιμος μορφότυπος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024·

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/868 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022 σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων) (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 1).

- 9) «GovTech»: συνεργασία βάσει τεχνολογίας μεταξύ φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που στηρίζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα·
- 10) «πρότυπο»: το πρότυπο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷.
- 11) «τεχνική προδιαγραφή των ΤΠΕ»: η τεχνική προδιαγραφή στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012·
- 12) «άδεια ανοικτού κώδικα»: άδεια με την οποία επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, η αναδιανομή και η τροποποίηση του λογισμικού για όλες τις χρήσεις βάσει μονομερούς δήλωσης του κατόχου του δικαιώματος, ενδεχομένως υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και με την οποία ο πηγαίος κώδικας του λογισμικού διατίθεται στους χρήστες αδιακρίτως·
- 13) «ανώτατο διοικητικό επίπεδο»: διοικητικό στέλεχος, όργανο διοίκησης ή συντονισμού και επίβλεψης στο ανώτερο διοικητικό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των ρυθμίσεων διακυβέρνησης υψηλού επιπέδου σε κάθε οντότητα της Ένωσης·

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- 14) «ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας»: ελεγχόμενο περιβάλλον που δημιουργείται από οντότητα της Ένωσης ή φορέα του δημόσιου τομέα για την ανάπτυξη, την κατάρτιση, τη δοκιμή και την επικύρωση καινοτόμων λύσεων διαλειτουργικότητας, κατά περίπτωση υπό πραγματικές συνθήκες, το οποίο υποστηρίζει τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών για περιορισμένο χρονικό διάστημα υπό ρυθμιστική εποπτεία·
- 15) «δεσμευτική απαίτηση»: κάθε υποχρέωση, απαγόρευση, προϋπόθεση, κριτήριο ή όριο νομικού, οργανωτικού, σημασιολογικού ή τεχνικού χαρακτήρα, που καθορίζεται από οντότητα της Ένωσης ή φορέα του δημόσιου τομέα και αφορά μία ή περισσότερες διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και επηρεάζει τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα.

Άρθρο 3

Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

1. Μια οντότητα της Ένωσης ή ένας φορέας του δημόσιου τομέα διενεργεί αξιολόγηση διαλειτουργικότητας πριν λάβει απόφαση σχετικά με νέες ή ουσιωδώς τροποποιημένες δεσμευτικές απαιτήσεις.

Όταν, σε σχέση με δεσμευτικές απαιτήσεις, έχει ήδη διενεργηθεί αξιολόγηση διαλειτουργικότητας ή όταν οι δεσμευτικές απαιτήσεις εφαρμόζονται με λύσεις που παρέχονται από οντότητες της Ένωσης, ο σχετικός φορέας του δημόσιου τομέα δεν υποχρεούται να διενεργήσει περαιτέρω αξιολόγηση διαλειτουργικότητας σε σχέση με τις εν λόγω απαιτήσεις. Επιτρέπεται να διενεργείται μία μόνο αξιολόγηση διαλειτουργικότητας για την κάλυψη ενός συνόλου δεσμευτικών απαιτήσεων.

Η σχετική οντότητα της Ένωσης ή ο σχετικός φορέας του δημόσιου τομέα μπορεί επίσης να διενεργεί την αξιολόγηση διαλειτουργικότητας σε άλλες περιπτώσεις.

2. Η αξιολόγηση διαλειτουργικότητας προσδιορίζει και αξιολογεί με κατάλληλο τρόπο τα ακόλουθα:
- α) τις επιπτώσεις των δεσμευτικών απαιτήσεων στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, χρησιμοποιώντας το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 6 ως εργαλείο στήριξης·
 - β) τους συμφεροντούχους τους οποίους αφορούν οι δεσμευτικές απαιτήσεις·
 - γ) τις λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη που αναφέρονται στο άρθρο 7 οι οποίες υποστηρίζουν την εφαρμογή των δεσμευτικών απαιτήσεων.

Η σχετική οντότητα της Ένωσης ή ο σχετικός φορέας του δημόσιου τομέα δημοσιεύει, σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο που διευκολύνει την αυτόματη μετάφραση, σε επίσημο ιστότοπο έκθεση με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας, η οποία συμπεριλαμβάνει τα στοιχεία που απαριθμούνται στο παράρτημα. Κοινοποιεί ηλεκτρονικά την εν λόγω έκθεση στο συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 15 (το «συμβούλιο»). Οι απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου δεν περιορίζουν τους υφιστάμενους κανόνες των κρατών μελών σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα. Η δημοσίευση της εν λόγω έκθεσης δεν θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ούτε το εμπορικό απόρρητο, τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια.

3. Οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να αποφασίζουν ποιος φορέας πρέπει να παρέχει την αναγκαία στήριξη για τη διενέργεια της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας. Η Επιτροπή παρέχει τεχνικά εργαλεία υποστήριξης της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένου επιγραμμικού εργαλείου που διευκολύνει την ολοκλήρωση της έκθεσης και τη δημοσίευσή της στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης που αναφέρεται στο άρθρο 8.

4. Η σχετική οντότητα της Ένωσης ή ο σχετικός φορέας του δημόσιου τομέα ζητεί τη γνώμη των αποδεκτών των υπηρεσιών που επηρεάζονται άμεσα, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, ή των εκπροσώπων τους. Η εν λόγω διαβούλευση δεν θίγει την προστασία εμπορικών ή δημόσιων συμφερόντων ή την ασφάλεια των εν λόγω υπηρεσιών.
5. Έως ... [εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] το συμβούλιο εκδίδει τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 5 στοιχείο α).

Άρθρο 4

Κοινοποίηση και περαιτέρω χρήση λύσεων διαλειτουργικότητας μεταξύ οντοτήτων της Ένωσης και φορέων του δημόσιου τομέα

1. Μια οντότητα της Ένωσης ή ένας φορέας του δημόσιου τομέα θέτει στη διάθεση κάθε άλλης ενωσιακής οντότητας ή φορέα του δημοσίου τομέα, κατόπιν αιτήματός της, λύση διαλειτουργικότητας που υποστηρίζει διευρωπαϊκή ψηφιακή δημόσια υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής τεκμηρίωσης, και κατά περίπτωση, του ιστορικού εκδόσεων, του τεκμηριωμένου πηγαίου κώδικα και των παραπομπών σε ανοικτά πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές που χρησιμοποιούνται.

Αυτή η υποχρέωση κοινοποίησης δεν ισχύει για καμία από τις ακόλουθες λύσεις διαλειτουργικότητας, δηλαδή:

- α) λύσεις που στηρίζουν διαδικασίες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας αποστολής της σχετικής οντότητας της Ένωσης ή του σχετικού φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από το δίκαιο ή από άλλους δεσμευτικούς κανόνες ή, εάν δεν υπάρχουν τέτοιοι κανόνες, όπως ορίζεται σύμφωνα με την κοινή διοικητική πρακτική στις εκάστοτε οντότητες της Ένωσης ή στο εκάστοτε κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι το πεδίο της δημόσιας αποστολής είναι διαφανές και υπόκειται σε επανεξέταση·

- β) λύσεις για τις οποίες τρίτα μέρη κατέχουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που περιορίζουν τις δυνατότητες κοινοποίησης της λύσης για περαιτέρω χρήση·
- γ) λύσεις στις οποίες απαγορεύεται ή περιορίζεται η πρόσβαση για λόγους:
 - i) ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με την προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 2008/114/EK του Συμβουλίου¹⁸.
 - ii) προστασίας συμφερόντων άμυνας ή δημόσιας ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών υποδομών ζωτικής σημασίας.

2. Για να μπορεί η οντότητα που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση να διαχειρίζεται αυτόνομα τη λύση διαλειτουργικότητας, η κοινοποιούσα οντότητα προσδιορίζει όποιους όρους εφαρμόζονται στην περαιτέρω χρήση της λύσης, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε εγγυήσεων που παρέχονται στην οντότητα που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση όσον αφορά τη συνεργασία, τη στήριξη και τη συντήρηση. Οι όροι αυτοί μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν την απαλλαγή της κοινοποιούσας οντότητας από την ευθύνη σε περίπτωση κατάχρησης της λύσης διαλειτουργικότητας από την οντότητα που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση. Πριν από την έγκριση της λύσης διαλειτουργικότητας η οντότητα που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση, κατόπιν αιτήματος, παρέχει στην κοινοποιούσα οντότητα αξιολόγηση της λύσης που καλύπτει την ικανότητά της να διαχειρίζεται αυτόνομα την κυβερνοασφάλεια και την εξέλιξη της λύσης διαλειτουργικότητας που χρησιμοποιείται περαιτέρω.

¹⁸ Οδηγία 2008/114/EK του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

3. Η υποχρέωση της παραγράφου 1 μπορεί να τηρείται με τη δημοσίευση του σχετικού περιχομένου στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης ή σε δικτυακή πύλη, κατάλογο ή αποθετήριο που συνδέεται με την πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης. Στην περίπτωση αυτή, η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στην κοινοποιούσα οντότητα. Κατόπιν αιτήματος της κοινοποιούσας οντότητας, η Επιτροπή δημοσιεύει το σχετικό περιεχόμενο στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
4. Οντότητα της Ένωσης ή φορέας του δημόσιου τομέα ή τρίτος που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση λύσης διαλειτουργικότητας μπορεί να την προσαρμόζει στις δικές του ανάγκες, εκτός εάν τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που κατέχει τρίτο μέρος περιορίζουν την προσαρμογή της διαλειτουργικής λύσης. Εάν η λύση διαλειτουργικότητας δημοσιοποιήθηκε δυνάμει της παραγράφου 3, η προσαρμοσμένη λύση διαλειτουργικότητας δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο.
5. Η κοινοποιούσα οντότητα και η οντότητα που προβαίνει σε περαιτέρω χρήση δύναται να συνάψουν συμφωνία επιμερισμού του κόστους για μελλοντικές εξελίξεις της λύσης διαλειτουργικότητας.
6. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την εφαρμογή λύσεων διαλειτουργικότητας, οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα δίνουν προτεραιότητα στην εφαρμογή λύσεων διαλειτουργικότητας που δεν περιλαμβάνουν περιοριστικούς όρους αδειοδότησης, όπως λύσεις ανοικτού κώδικα, όταν οι εν λόγω λύσεις διαλειτουργικότητας είναι ισοδύναμες ως προς τις λειτουργίες, το συνολικό κόστος, την επικέντρωση στον χρήστη, την κυβερνοασφάλεια ή άλλα συναφή αντικειμενικά κριτήρια. Η Επιτροπή παρέχει στήριξη για τον προσδιορισμό τέτοιων λύσεων διαλειτουργικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9.
7. Το συμβούλιο εγκρίνει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την κοινοποίηση λύσεων διαλειτουργικότητας.

Κεφάλαιο 2

Ευρωπαϊκοί παράγοντες διευκόλυνσης της διαλειτουργικότητας

Άρθρο 5

Γενικές αρχές

1. Η Επιτροπή δημοσιεύει, με ηλεκτρονικά μέσα, λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη και το ΕΠΑ στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης, σε μορφότυπους ανοικτούς, μηχαναγνώσιμους, προσβάσιμους για άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τις οδηγίες (ΕΕ) 2016/2102¹⁹ και (ΕΕ) 2019/882²⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ευρέσιμους και περαιτέρω χρησιμοποιήσιμους, κατά περίπτωση, μαζί με τον τεκμηριωμένο πηγαίο κώδικα και τα μεταδεδομένα τους. Οι μεταφρασμένες με σύστημα αυτόματης μετάφρασης εκδόσεις των λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη δημοσιεύονται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης σε όλες τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.
2. Το συμβούλιο παρακολουθεί τη συνολική συνοχή των προτεινόμενων λύσεων διαλειτουργικότητας και προτείνει μέτρα για τη διασφάλιση, κατά περίπτωση, της συμβατότητάς τους με άλλες λύσεις διαλειτουργικότητας που έχουν κοινό σκοπό, στηρίζοντας, κατά περίπτωση, τη συμπληρωματικότητα με νέες τεχνολογίες ή τη μετάβαση σε αυτές.

¹⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

Άρθρο 6

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας και ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας

1. Το συμβούλιο αναπτύσσει ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ). Υποβάλλει το ΕΠΔ στην Επιτροπή για έγκριση. Στην περίπτωση που η Επιτροπή εγκρίνει το ΕΠΔ, δημοσιεύει το ΕΠΔ στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Το ΕΠΔ παρέχει πρότυπο και σύνολο συστάσεων για νομική, οργανωτική, σημασιολογική και τεχνική διαλειτουργικότητα, καθώς και για τη διακυβέρνησή της, τα οποία απευθύνονται σε όλες τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού με σκοπό τη διευκόλυνση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τους μέσω των οικείων συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. Το ΕΠΔ λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση διαλειτουργικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3 και στο παράρτημα.
3. Η Επιτροπή δύναται, αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου, να εγκρίνει άλλα πλαίσια διαλειτουργικότητας (ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας) που στοχεύουν στην κάλυψη των αναγκών συγκεκριμένων τομέων ή διοικητικών επιπέδων. Τα ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας βασίζονται στο ΕΠΔ. Το συμβούλιο αξιολογεί την εναρμόνιση των ειδικών πλαισίων διαλειτουργικότητας με το ΕΠΔ. Η Επιτροπή δημοσιεύει τα ειδικά πλαίσια διαλειτουργικότητας στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
4. Όταν ένα κράτος μέλος αναπτύσσει εθνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας και άλλες σχετικές εθνικές πολιτικές, στρατηγικές ή κατευθυντήριες γραμμές, λαμβάνει ιδιαίτερος υπόψη το ΕΠΔ.

Άρθρο 7

Λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη

1. Το συμβούλιο προτείνει λύσεις διαλειτουργικότητας για τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Όταν το συμβούλιο προβαίνει σε τέτοια σύσταση, η εν λόγω λύση φέρει το σήμα «λύση για τη διαλειτουργική Ευρώπη» και δημοσιεύεται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης, με σαφή διάκριση μεταξύ των λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη και των λοιπών λύσεων. Όταν το συμβούλιο αποσύρει τη σύστασή του το σήμα «λύση για τη διαλειτουργική Ευρώπη» αφαιρείται και, εφόσον είναι αναγκαίο, η λύση διαγράφεται από τη διαδικτυακή πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
2. Οι λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη τηρούν τις αρχές ανοικτού χαρακτήρα και περαιτέρω χρήσης και πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 5 στοιχείο θ).

Άρθρο 8

Πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης

1. Η Επιτροπή παρέχει πύλη ως ενιαίο σημείο εισόδου για πληροφορίες που σχετίζονται με τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών («πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης»). Η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης είναι ηλεκτρονικά προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, και δωρεάν. Η πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης έχει τουλάχιστον τις ακόλουθες λειτουργίες:
 - α) παροχή πρόσβασης σε λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη, με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και τουλάχιστον με δυνατότητα αναζήτησης ανά κράτος μέλος και ανά δημόσια υπηρεσία·

- β) παροχή πρόσβασης σε λύσεις διαλειτουργικότητας εκτός από τις λύσεις της Διαλειτουργικής Ευρώπης, όπως αυτές που:
- i) κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 3·
 - ii) προβλέπονται δυνάμει άλλων πολιτικών της Ένωσης·
 - iii) δημοσιεύονται σε άλλες πύλες, καταλόγους ή αρχεία που συνδέονται με την πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
- γ) παροχή πρόσβασης σε επιλέξιμες για αναφορά τεχνικές προδιαγραφές των ΤΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012·
- δ) παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας που αναφέρονται στα άρθρα 11 και 12, εάν έχει εντοπιστεί υψηλός κίνδυνος για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και στο άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, καθώς και πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τους μηχανισμούς αντίδρασης για τον άμεσο μετριασμό του εν λόγω κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της γνωστοποίησης της εκτίμησης επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων·
- ε) προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των μελών της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης, που αναφέρεται στο άρθρο 16, όπως παροχή συστήματος υποβολής παρατηρήσεων για να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με τα μέτρα που προτείνει το συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης ή για να εκφράζουν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν σε δράσεις σχετικές με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού·

- στ) καταχώριση βέλτιστων πρακτικών και ανταλλαγή γνώσεων για την υποστήριξη της διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, καθοδήγησης σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, την κυβερνοασφάλεια, τα ολοκληρωμένα συστήματα ΤΠ και τη διακυβέρνηση δεδομένων·
 - ζ) παροχή πρόσβασης στα δεδομένα που προκύπτουν από τη σχετική με τη διαλειτουργικότητα παρακολούθηση που διενεργείται δυνάμει του άρθρου 20·
 - η) παροχή δυνατότητας στους πολίτες, τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, και σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το δημοσιευμένο περιεχόμενο.
2. Το συμβούλιο δύναται να προτείνει στην Επιτροπή να δημοσιεύει άλλες λύσεις διαλειτουργικότητας στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης ή να παραπέμπει σε αυτές στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
3. Οι λύσεις που είναι προσβάσιμες μέσω της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης:
- α) δεν υπόκεινται σε δικαιώματα τρίτων που εμποδίζουν τη διανομή και τη χρήση τους·
 - β) δεν περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή εμπιστευτικές πληροφορίες·
 - γ) διαθέτουν υψηλό επίπεδο εναρμόνισης με τις λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη, το οποίο μπορεί να αποδειχθεί με τη δημοσίευση του αποτελέσματος της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3 και στο παράρτημα·

- δ) χρησιμοποιούν άδεια που επιτρέπει τουλάχιστον την περαιτέρω χρήση από άλλες οντότητες της Ένωσης ή φορείς του δημόσιου τομέα, ή εκδίδονται ως άδεια ανοικτού κώδικα ·
 - ε) συντηρούνται τακτικά υπό την ευθύνη του ιδιοκτήτη της λύσης διαλειτουργικότητας.
4. Όταν οντότητα της Ένωσης ή φορέας του δημόσιου τομέα παρέχει πύλη, κατάλογο ή αποθετήριο με παρεμφερείς λειτουργίες, λαμβάνει τα αναγκαία και αναλογικά μέτρα για να διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα με την πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης. Όταν τέτοιες πύλες συλλέγουν λύσεις ανοικτού κώδικα, επιτρέπουν να χρησιμοποιείται η άδεια δημόσιας χρήσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαλειτουργικότητα για πύλες, καταλόγους ή αποθετήρια με παρεμφερείς λειτουργίες, όπως εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4.

Κεφάλαιο 3

Μέτρα στήριξης της διαλειτουργικής Ευρώπης

Άρθρο 9

Έργα στήριξης υλοποίησης πολιτικής

1. Το συμβούλιο δύναται να προτείνει στην Επιτροπή την εκπόνηση έργων για τη στήριξη φορέων του δημόσιου τομέα στην ψηφιακή υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης που διασφαλίζουν τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών (έργο στήριξης υλοποίησης πολιτικής).

2. Το έργο στήριξης υλοποίησης πολιτικής καθορίζει:
 - α) τις υφιστάμενες λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη που κρίνονται αναγκαίες για την ψηφιακή υλοποίηση των απαιτήσεων πολιτικής·
 - β) τυχόν ελλείπουσες λύσεις διαλειτουργικότητας που πρέπει να αναπτυχθούν, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την ψηφιακή υλοποίηση των απαιτήσεων πολιτικής·
 - γ) άλλα συνιστώμενα μέτρα στήριξης, όπως προγράμματα κατάρτισης, ανταλλαγή εμπειρογνώσιας ή αξιολόγηση από ομοτίμους, καθώς και ευκαιρίες χρηματοδοτικής στήριξης για την υποστήριξη της εφαρμογής λύσεων διαλειτουργικότητας.
3. Η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου, καθορίζει το πεδίο εφαρμογής, το χρονοδιάγραμμα, την απαιτούμενη συμμετοχή ορισμένων τομέων και διοικητικών επιπέδων και τις μεθόδους εργασίας του έργου στήριξης. Όταν η Επιτροπή έχει ήδη διενεργήσει και δημοσιεύσει αξιολόγηση διαλειτουργικότητας, δυνάμει του άρθρου 3, το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης λαμβάνεται υπόψη κατά την εκπόνηση του έργου στήριξης.
4. Προκειμένου να ενισχυθεί το έργο στήριξης υλοποίησης πολιτικής, το συμβούλιο δύναται να προτείνει τη δημιουργία ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας, δυνάμει του άρθρου 11.
5. Τα αποτελέσματα ενός έργου στήριξης υλοποίησης πολιτικής και οι λύσεις διαλειτουργικότητας που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του έργου είναι ανοικτά διαθέσιμες και δημοσιοποιούνται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.

Άρθρο 10
Μέτρα καινοτομίας

1. Το συμβούλιο δύναται να προτείνει στην Επιτροπή τη θέσπιση μέτρων καινοτομίας για τη στήριξη της ανάπτυξης και της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων διαλειτουργικότητας στην Ένωση (μέτρα καινοτομίας).
2. Τα μέτρα καινοτομίας συμβάλλουν στην ανάπτυξη υφιστάμενων ή νέων λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη και μπορούν να προβλέπουν τη συμμετοχή φορέων GovTech.
3. Προκειμένου να στηριχθεί η ανάπτυξη μέτρων καινοτομίας, το συμβούλιο δύναται να προτείνει τη δημιουργία ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας.
4. Η Επιτροπή καθιστά τα αποτελέσματα των μέτρων καινοτομίας ανοικτά διαθέσιμα στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.

Άρθρο 11

Δημιουργία ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας

1. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας λειτουργούν υπό την ευθύνη των οντοτήτων της Ένωσης ή των φορέων του δημόσιου τομέα που συμμετέχουν σε αυτά. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας που συνεπάγονται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φορείς του δημόσιου τομέα, λειτουργούν υπό την εποπτεία των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, καθώς και άλλων αρμόδιων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών εποπτικών αρχών. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας που συνεπάγονται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από οντότητες της Ένωσης λειτουργούν υπό την εποπτεία του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.
2. Σκοπός της δημιουργίας ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι η συμβολή στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
 - α) προώθηση της καινοτομίας και διευκόλυνση της ανάπτυξης και της υλοποίησης καινοτόμων ψηφιακών λύσεων διαλειτουργικότητας για τις δημόσιες υπηρεσίες·
 - β) διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρμόδιων αρχών και των συνεργειών στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών·
 - γ) διευκόλυνση της ανάπτυξης ενός ανοικτού ευρωπαϊκού οικοσυστήματος GovTech, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με ΜΜΕ, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα και νεοφυείς επιχειρήσεις·
 - δ) ενίσχυση της κατανόησης, από πλευράς των αρχών, των ευκαιριών ή των εμποδίων, συμπεριλαμβανομένων των νομικών εμποδίων, για τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα που συνεπάγονται οι καινοτόμες λύσεις διαλειτουργικότητας·

- ε) συμβολή στην ανάπτυξη ή την επικαιροποίηση λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη·
- στ) συμβολή στην τεκμηριωμένη ρυθμιστική μάθηση·
- ζ) βελτίωση της ασφάλειας δικαίου και συμβολή στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μέσω της συνεργασίας με τις αρχές που συμμετέχουν στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, με το λοιπό ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

3. Προκειμένου να διασφαλιστεί εναρμονισμένη προσέγγιση και να υποστηριχθεί η υλοποίηση των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές και διευκρινίσεις, με την επιφύλαξη του λοιπού ενωσιακού δικαίου.
4. Η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου, κατόπιν κοινού αιτήματος τουλάχιστον τριών συμμετεχόντων, εγκρίνει τη δημιουργία ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας. Κατά περίπτωση, το αίτημα προσδιορίζει πληροφορίες όπως ο σκοπός της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι εμπλεκόμενοι φορείς και οι ρόλοι τους, οι σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι πηγές τους, και η προβλεπόμενη περίοδος διατήρησης των δεδομένων. Η διαβούλευση δεν αντικαθιστά την προηγούμενη διαβούλευση που αναφέρεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και στο άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Δεν απαιτείται έγκριση, όταν το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας δημιουργείται για λύσεις διαλειτουργικότητας που στηρίζουν τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών από μία ή περισσότερες οντότητες της Ένωσης, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή φορέων του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 12

Συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας

1. Οι συμμετέχουσες οντότητες της Ένωσης ή φορείς του δημόσιου τομέα διασφαλίζουν, όταν η λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας απαιτεί την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή εμπίπτει με άλλον τρόπο στην εποπτική αρμοδιότητα άλλων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών που παρέχουν ή στηρίζουν την πρόσβαση σε δεδομένα, ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων καθώς και οι άλλες εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές συνδέονται με τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας. Κατά περίπτωση, οι συμμετέχοντες μπορούν να επιτρέπουν τη συμμετοχή στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας άλλων φορέων GovTech, όπως οι εθνικοί ή ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης, οι κοινοποιημένοι οργανισμοί, τα εργαστήρια έρευνας και πειραματισμού, οι κόμβοι καινοτομίας και οι εταιρείες που επιθυμούν να δοκιμάσουν καινοτόμες λύσεις διαλειτουργικότητας, ιδίως MME και νεοφυείς επιχειρήσεις.
2. Η συμμετοχή στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας περιορίζεται σε χρονικό διάστημα κατάλληλο με βάση την πολυπλοκότητα και την κλίμακα του έργου και, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνει τα δύο έτη από τη δημιουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας. Η συμμετοχή μπορεί να παραταθεί έως ένα έτος, εάν είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας.

3. Η συμμετοχή στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας βασίζεται σε συγκεκριμένο σχέδιο που καταρτίζεται από τους συμμετέχοντες και λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των συμβουλών άλλων εθνικών αρμόδιων αρχών ή του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στο σχέδιο περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α) περιγραφή των συμμετεχόντων και των ρόλων τους, της προβλεπόμενης καινοτόμου λύσης διαλειτουργικότητας και του σκοπού της, καθώς και της σχετικής διαδικασίας ανάπτυξης, δοκιμής και επικύρωσης·
 - β) τα συγκεκριμένα ρυθμιστικά διακυβεύματα και η καθοδήγηση που αναμένεται από τις αρχές που εποπτεύουν το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας·
 - γ) οι ειδικές ρυθμίσεις για τη συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων και των αρχών, καθώς και κάθε άλλου φορέα που συμμετέχει στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας·
 - δ) μηχανισμός διαχείρισης και παρακολούθησης κινδύνων για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων·
 - ε) τα βασικά ορόσημα προς επίτευξη από τους συμμετέχοντες για να θεωρηθεί ότι η λύση διαλειτουργικότητας είναι έτοιμη να τεθεί σε λειτουργία·
 - στ) απαιτήσεις αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων και πιθανές δράσεις παρακολούθησης·

- ζ) σε περίπτωση που είναι απολύτως αναγκαίο και αναλογικό να υποβληθούν σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι λόγοι της επεξεργασίας τους, αναφορά των σχετικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι σκοποί της επεξεργασίας για την οποία προορίζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία που συμμετέχουν στην επεξεργασία και ο ρόλος τους.
4. Η συμμετοχή στα εν λόγω ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας δεν θίγει τις εποπτικές και διορθωτικές εξουσίες των αρχών που εποπτεύουν τα εν λόγω δοκιμαστήρια.
5. Οι συμμετέχοντες στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας παραμένουν υπεύθυνοι βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού και εθνικού δικαίου όσον αφορά την ευθύνη για οποιαδήποτε ζημία προκαλείται κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας.
6. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους συλλέχθηκαν νόμιμα αρχικά, εφόσον συντρέχουν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) η καινοτόμος λύση διαλειτουργικότητας αναπτύσσεται για τη διασφάλιση δημόσιων συμφερόντων στο πλαίσιο της υψηλού επιπέδου αποδοτικότητας και ποιότητας της δημόσιας διοίκησης και των δημόσιων υπηρεσιών·
- β) τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία περιορίζονται στα αναγκαία για τη λειτουργία της λύσης διαλειτουργικότητας που πρόκειται να αναπτυχθεί ή να υποβληθεί σε δοκιμές στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, η δε λειτουργία δεν μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματικά με την επεξεργασία ανωνυμοποιημένων, συνθετικών ή άλλων δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα·

- γ) υπάρχουν αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης για τον εντοπισμό ενδεχόμενου υψηλού κινδύνου για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και στο άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, ο οποίος μπορεί να προκύψει κατά τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας, καθώς και μηχανισμός αντίδρασης για τον άμεσο μετριασμό του εν λόγω κινδύνου και, όταν είναι αναγκαίο, τη διακοπή της επεξεργασίας·
- δ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία βρίσκονται σε λειτουργικά χωριστό, απομονωμένο και προστατευόμενο περιβάλλον επεξεργασίας δεδομένων υπό τον έλεγχο των συμμετεχόντων και μόνο δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα έχουν πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα·
- ε) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία δεν διαβιβάζονται ούτε μεταφέρονται από άλλα μέρη που δεν συμμετέχουν στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, ούτε είναι δυνατή η πρόσβαση των εν λόγω μερών σε αυτά, εκτός εάν η γνωστοποίηση αυτή πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 ή, κατά περίπτωση, τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725, και όλοι οι συμμετέχοντες έχουν συμφωνήσει επ' αυτής·
- στ) οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θίγει την εφαρμογή των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, όπως προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725·
- ζ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία προστατεύονται με κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και διαγράφονται μόλις λήξει η συμμετοχή στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας ή μόλις λήξει η περίοδος διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

- η) τα αρχεία καταγραφής της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο·
 - θ) πλήρης και λεπτομερής περιγραφή της διαδικασίας και του σκεπτικού στο οποίο βασίζεται η κατάρτιση, η δοκιμή και η επικύρωση της λύσης διαλειτουργικότητας τηρείται μαζί με τα αποτελέσματα των δοκιμών ως μέρος της τεχνικής τεκμηρίωσης και διαβιβάζεται στο συμβούλιο·
 - ι) σύντομη περίληψη της λύσης διαλειτουργικότητας που αναπτύχθηκε στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, όπου συμπεριλαμβάνονται οι στόχοι της και τα αναμενόμενα αποτελέσματά της, καθίσταται διαθέσιμη στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
7. Η παράγραφος 1 δεν θίγει το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο που καθορίζει τη βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία είναι απαραίτητη για τον σκοπό της ανάπτυξης, της δοκιμής και της εκπαίδευσης καινοτόμων λύσεων διαλειτουργικότητας, ή οποιαδήποτε άλλη νομική βάση, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
8. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν περιοδικές εκθέσεις και τελική έκθεση στο συμβούλιο και στην Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένων ορθών πρακτικών, διδαγμάτων, μέτρων ασφαλείας και συστάσεων σχετικά με τη λειτουργία τους και, κατά περίπτωση, σχετικά με την εξέλιξη του παρόντος κανονισμού και του λοιπού ενωσιακού δικαίου που εποπτεύεται εντός του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας. Το συμβούλιο εκδίδει γνωμοδότηση προς την Επιτροπή σχετικά με το αποτέλεσμα του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου διαλειτουργικότητας, προσδιορίζοντας, κατά περίπτωση, τις δράσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση νέων λύσεων διαλειτουργικότητας με σκοπό την προώθηση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

9. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια διαλειτουργικότητας να είναι διαθέσιμες στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.
10. Έως ... [12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν τους λεπτομερείς κανόνες και οι όροι που διέπουν τη δημιουργία και τη λειτουργία των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλεξιμότητας και της διαδικασίας για την υποβολή αίτησης, την επιλογή, τη συμμετοχή και την έξοδο από το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο διαλειτουργικότητας, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22 παράγραφος 2.

Άρθρο 13

Κατάρτιση

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από το συμβούλιο, παρέχει εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με τη χρήση του ΕΠΔ και τις λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη όπως, μεταξύ άλλων, τις λύσεις ελεύθερου και ανοικτού κώδικα. Οι οντότητες της Ένωσης και οι φορείς του δημόσιου τομέα παρέχουν κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης σχετικά με θέματα διαλειτουργικότητας στο οικείο προσωπικό στο οποίο έχουν ανατεθεί στρατηγικά ή επιχειρησιακά καθήκοντα που έχουν αντίκτυπο στις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
2. Η Επιτροπή διοργανώνει μαθήματα κατάρτισης σε θέματα διαλειτουργικότητας σε επίπεδο Ένωσης για την ενίσχυση της συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ μελών του προσωπικού των οντοτήτων της Ένωσης και των φορέων του δημόσιου τομέα, στοχεύοντας υπαλλήλους του δημόσιου τομέα ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Επιτροπή καθιστά τα μαθήματα κατάρτισης προσβάσιμα στο κοινό μέσω διαδικτύου και δωρεάν.

3. Η Επιτροπή προωθεί την ανάπτυξη προγράμματος πιστοποίησης σε θέματα διαλειτουργικότητας με σκοπό την προώθηση βέλτιστων πρακτικών, προσόντων ανθρώπινων πόρων και νοοτροπίας αριστείας.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση από ομοτίμους

1. Θεσπίζεται προαιρετικός μηχανισμός αξιολόγησης από ομοτίμους με σκοπό τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα, σχεδιασμένος για να τους στηρίζει στην εφαρμογή λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη για την υποστήριξη των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και για να τους βοηθά στη διενέργεια των αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας δυνάμει του άρθρου 3.
2. Η αξιολόγηση από ομοτίμους διενεργείται από εμπειρογνώμονες σε θέματα διαλειτουργικότητας που προέρχονται από κράτη μέλη πλην του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο υπό αξιολόγηση φορέας του δημόσιου τομέα.
3. Κάθε πληροφορία που λαμβάνεται μέσω αξιολόγησης από ομοτίμους χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τον σκοπό της εν λόγω αξιολόγησης από ομοτίμους. Οι εμπειρογνώμονες διαλειτουργικότητας που συμμετέχουν στην αξιολόγηση από ομοτίμους δεν γνωστοποιούν σε τρίτους τις ευαίσθητες ή εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης από ομοτίμους. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων που αφορά τους εμπειρογνώμονες διαλειτουργικότητας που έχουν διοριστεί γνωστοποιείται στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

4. Οι εμπειρογνώμονες διαλειτουργικότητας που διενεργούν την αξιολόγηση από ομοτίμους καταρτίζουν και παρουσιάζουν έκθεση, εντός ενός μηνός από το πέρας της αξιολόγησης από ομοτίμους και την υποβάλλουν στον ενδιαφερόμενο φορέα του δημόσιου τομέα και στο συμβούλιο. Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης, όταν δίνεται άδεια από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο φορέας του δημόσιου τομέα που τελεί υπό αξιολόγηση από ομοτίμους.
5. Η Επιτροπή δύναται, αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου, να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο της αξιολόγησης από ομοτίμους.

Κεφάλαιο 4

Διακυβέρνηση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας

Άρθρο 15

Συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης

1. Ιδρύεται το συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης (το «συμβούλιο»). Διευκολύνει τη στρατηγική συνεργασία και παρέχει συμβουλές σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
2. Το συμβούλιο απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής.
3. Η Επιτροπή των Περιφερειών, ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο αρμοδιότητας για θέματα κυβερνοασφάλειας ορίζουν από έναν εμπειρογνώμονα που καλείται να συμμετάσχει ως παρατηρητής.

4. Η προεδρία του συμβουλίου ασκείται από την Επιτροπή. Η προεδρία μπορεί να χορηγεί καθεστώς παρατηρητή στο συμβούλιο σε εμπειρογνώμονες που ορίζονται από οντότητες της Ένωσης, περιφέρειες, οργανισμούς και υποψήφιες χώρες. Η προεδρία δύναται να καλεί εμπειρογνώμονες με ειδικές γνώσεις σε θέμα της ημερήσιας διάταξης να συμμετάσχουν σε ad hoc βάση. Η Επιτροπή παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο συμβούλιο.

Τα μέλη του συμβουλίου καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη λήψη αποφάσεων με συναίνεση. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αποφασίζεται με απλή πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το συμβούλιο. Τα μέλη που καταψήφισαν μια πρόταση ή απείχαν έχουν το δικαίωμα να επισυνάπτουν στις γνωμοδοτήσεις, συστάσεις ή εκθέσεις έγγραφο στο οποίο συνοψίζεται η αιτιολόγηση της θέσης τους.

5. Το συμβούλιο ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αξιολόγηση διαλειτουργικότητας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 και τον κοινό κατάλογο ελέγχου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, και, εάν απαιτείται, επικαιροποιεί τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές·
- β) αναλύει τις πληροφορίες που συλλέγονται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 και εισηγείται, σε αυτή τη βάση, προτάσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών·
- γ) εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοποίηση των λύσεων διαλειτουργικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 4·

- δ) προτείνει μέτρα για την προώθηση της κοινοποίησης και της περαιτέρω χρήσης λύσεων διαλειτουργικότητας·
- ε) αναπτύσσει το ΕΠΔ, το επικαιροποιεί, εάν απαιτείται, και το προτείνει στην Επιτροπή·
- στ) στηρίζει την εφαρμογή των πλαισίων διαλειτουργικότητας των κρατών μελών και των οντοτήτων της Ένωσης και άλλων σχετικών ενωσιακών και εθνικών πολιτικών, στρατηγικών ή κατευθυντήριων γραμμών, συμπεριλαμβανομένης της αρχής του «εξ ορισμού ψηφιακού χαρακτήρα» και της προσέγγισης «διαλειτουργικότητας ήδη από τον σχεδιασμό»·
- ζ) αξιολογεί την εναρμόνιση των ειδικών πλαισίων διαλειτουργικότητας με το ΕΠΔ και ανταποκρίνεται στα αιτήματα για διαβούλευση από την Επιτροπή σχετικά με τα εν λόγω πλαίσια·
- η) εκδίδει το θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη που αναφέρεται στο άρθρο 19·
- θ) προτείνει λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη και αποσύρει τέτοιες συστάσεις, βάσει συμφωνημένων κριτηρίων·
- ι) παρακολουθεί τη συνολική συνοχή των συνιστώμενων λύσεων διαλειτουργικότητας, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τα μεταδεδομένα και την κατηγοριοποίησή τους·
- ια) προτείνει μέτρα στην Επιτροπή για να διασφαλίζεται, κατά περίπτωση, η συμβατότητα των λύσεων διαλειτουργικότητας με άλλες λύσεις διαλειτουργικότητας των οποίων ο στόχος είναι κοινός, και να υποστηρίζεται, όπου χρειάζεται, η συμπληρωματικότητα με νέες τεχνολογίες ή η μετάβαση σε αυτές·

- ιβ) προτείνει στην Επιτροπή να δημοσιεύει τις λύσεις διαλειτουργικότητας που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 ή να παραπέμπει στις εν λόγω λύσεις διαλειτουργικότητας στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης·
- ιγ) προτείνει στην Επιτροπή την εκπόνηση έργων στήριξης υλοποίησης πολιτικής, μέτρων καινοτομίας και άλλων σχετικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής στήριξης·
- ιδ) προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές για την ενσωμάτωση λύσεων διαλειτουργικότητας στις δημόσιες συμβάσεις και στους διαγωνισμούς·
- ιε) επανεξετάζει εκθέσεις από μέτρα καινοτομίας σχετικά με τη χρήση των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων διαλειτουργικότητας και την αξιολόγηση από ομοτίμους και προτείνει μέτρα επακολούθησης, εάν χρειάζεται·
- ιστ) προτείνει μέτρα για την ενίσχυση των ικανοτήτων διαλειτουργικότητας των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως προγράμματα κατάρτισης·
- ιζ) προτείνει μέτρα στους σχετικούς οργανισμούς και φορείς τυποποίησης για να συμβάλουν στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες τυποποίησης, ειδικότερα μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012·
- ιη) προτείνει μέτρα για τη συνεργασία με διεθνείς φορείς και ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας, ιδίως διεθνείς κοινότητες λύσεων ανοικτού κώδικα, ανοικτών προτύπων ή τεχνικών προδιαγραφών και άλλες πλατφόρμες ·

- ιθ) συντονίζεται με το ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων, το οποίο αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/868 σχετικά με λύσεις διαλειτουργικότητας για τους κοινούς ευρωπαϊκούς χώρους δεδομένων, καθώς και με κάθε άλλη οντότητα της Ένωσης που ασχολείται με λύσεις διαλειτουργικότητας που αφορούν τον δημόσιο τομέα·
 - κ) ενημερώνει τακτικά και συντονίζεται με τους συντονιστές διαλειτουργικότητας που αναφέρονται στο άρθρο 18 και, κατά περίπτωση, με την κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης, για θέματα που αφορούν τις διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών έργων και δικτύων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση·
 - κα) παρέχει συμβουλές στην Επιτροπή για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού·
 - κβ) παρέχει εγκαίρως στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία και δεδομένα που απαιτούνται για την αποτελεσματική υποβολή των εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 20.
6. Το συμβούλιο δύναται να συγκροτεί ομάδες εργασίας για την εξέταση συγκεκριμένων σημείων που σχετίζονται με τα καθήκοντα του συμβουλίου. Στις ομάδες εργασίας συμμετέχουν μέλη της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης.
7. Το συμβούλιο θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό.

Άρθρο 16

Κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης

1. Η κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης συμβάλλει, όταν αυτό ζητείται από το συμβούλιο, στις δραστηριότητες του συμβουλίου παρέχοντας εμπειρογνώσια και συμβουλές.
2. Δημόσιοι και ιδιωτικοί συμφεροντούχοι, καθώς επίσης και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που κατοικούν ή έχουν την καταστατική τους έδρα σε κράτος μέλος μπορούν να εγγραφούν στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης ως μέλη της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης.
3. Μετά την επιβεβαίωση της εγγραφής, η ιδιότητα μέλους δημοσιοποιείται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης. Η ιδιότητα μέλους δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό. Ωστόσο, μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το συμβούλιο για αναλογικούς και αιτιολογημένους λόγους, ειδικότερα εάν ένα μέλος δεν είναι πλέον σε θέση να συνεισφέρει στην κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης ή έχει καταχραστεί την ιδιότητα μέλους της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης.
4. Τα μέλη της κοινότητας μπορούν να κληθούν, μεταξύ άλλων:
 - α) να συνεισφέρουν στο περιεχόμενο της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης·
 - β) να παράσχουν εμπειρογνώσια με σκοπό την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας·

- γ) να συμμετάσχουν στις ομάδες εργασίας και σε άλλες δραστηριότητες·
 - δ) να συμμετάσχουν στα μέτρα στήριξης που προβλέπονται στα άρθρα 9 έως 14·
 - ε) να προωθήσουν τη χρήση προτύπων και πλαισίων διαλειτουργικότητας.
5. Το συμβούλιο διοργανώνει ετήσια διαδικτυακή συνέλευση της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης.
6. Το συμβούλιο εγκρίνει τον κώδικα δεοντολογίας για την κοινότητα της διαλειτουργικής Ευρώπης. Ο κώδικας δεοντολογίας δημοσιεύεται στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης.

Άρθρο 17

Εθνικές αρμόδιες αρχές και ενιαίο σημείο επαφής

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη ορίζουν ένα ενιαίο σημείο επαφής μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους.
2. Το ενιαίο σημείο επαφής ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:
- α) συντονίζει εντός του κράτους μέλους όλα τα ζητήματα που αφορούν τον παρόντα κανονισμό·
 - β) στηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα εντός του κράτους μέλους στην κατάρτιση ή την προσαρμογή των οικείων διαδικασιών διενέργειας της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3 και στο παράρτημα·

- γ) προωθεί την κοινοποίηση και την περαιτέρω χρήση λύσεων διαλειτουργικότητας μέσω της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης ή άλλης σχετικής πύλης·
 - δ) συνεισφέρει, με ειδικές ανά χώρα γνώσεις, στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης·
 - ε) συντονίζει και ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή διαφόρων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών οντοτήτων σε έργα στήριξης υλοποίησης πολιτικής και σε μέτρα καινοτομίας που αναφέρονται στα άρθρα 9 έως 14·
 - στ) στηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα στο κράτος μέλος ώστε να συνεργάζονται με τους σχετικούς φορείς του δημόσιου τομέα σε άλλα κράτη μέλη σε θέματα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν κατάλληλες αρμοδιότητες και επαρκείς πόρους για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται.
4. Τα κράτη μέλη δημιουργούν τις αναγκαίες δομές συνεργασίας μεταξύ όλων των εθνικών αρχών που συμμετέχουν στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Οι δομές μπορούν να βασίζονται σε υφιστάμενες εντολές και διαδικασίες στον τομέα αυτόν.
5. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τον ορισμό του ενιαίου σημείου επαφής του και κάθε σχετική μεταγενέστερη αλλαγή, και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με άλλες εθνικές αρχές που συμμετέχουν στην επίβλεψη της πολιτικής διαλειτουργικότητας. Κάθε κράτος μέλος δημοσιοποιεί τον ορισμό του οικείου ενιαίου σημείου επαφής. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο των ορισθέντων ενιαίων σημείων επαφής.

Άρθρο 18

Συντονιστές διαλειτουργικότητας για τις οντότητες της Ένωσης

Κάθε οντότητα της Ένωσης που ρυθμίζει, παρέχει ή διαχειρίζεται διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες ορίζει συντονιστή διαλειτουργικότητας υπό την επίβλεψη του οικείου ανώτατου διοικητικού επιπέδου, ώστε να διασφαλίζεται η συμβολή της εν λόγω οντότητας της Ένωσης στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Ο συντονιστής διαλειτουργικότητας παρέχει υποστήριξη σε ολόκληρη την εν λόγω οντότητα της Ένωσης όσον αφορά τη δημιουργία ή την προσαρμογή εσωτερικών διαδικασιών για την υλοποίηση της αξιολόγησης διαλειτουργικότητας.

Κεφάλαιο 5

Σχεδιασμός και παρακολούθηση της διαλειτουργικής Ευρώπης

Άρθρο 19

Θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη

1. Μετά τη διοργάνωση διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης μέσω της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης, στην οποία συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, τα μέλη της κοινότητας της διαλειτουργικής Ευρώπης και οι συντονιστές διαλειτουργικότητας, το συμβούλιο εκδίδει κάθε έτος στρατηγικό θεματολόγιο για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών («θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη»). Το θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη λαμβάνει υπόψη τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ψηφιοποίησης της Ένωσης, τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης και την υπό εξέλιξη υλοποίηση πολιτικής της Ένωσης.

2. Το θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη περιλαμβάνει:
- α) εκτίμηση αναγκών για την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας·
 - β) κατάλογο υπό εξέλιξη και προβλεπόμενων μέτρων στήριξης της διαλειτουργικής Ευρώπης·
 - γ) κατάλογο των προτεινόμενων δράσεων επακολούθησης των μέτρων καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για τη στήριξη λύσεων διαλειτουργικότητας ανοικτού κώδικα·
 - δ) προσδιορισμό συνεργειών με άλλα σχετικά ενωσιακά και εθνικά προγράμματα και πρωτοβουλίες·
 - ε) ενδείξεις των διαθέσιμων χρηματοδοτικών ευκαιριών για τη στήριξη των προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται.
3. Το θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη δεν επιβάλλει οικονομικές υποχρεώσεις ή περαιτέρω διοικητικό φόρτο. Μετά την έκδοσή του, η Επιτροπή δημοσιεύει το θεματολόγιο για τη διαλειτουργική Ευρώπη στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης και παρέχει τακτικές επικαιροποιήσεις σχετικά με την εφαρμογή του.

Άρθρο 20

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο της ανάπτυξης διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών για να στηρίζει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής και τις αναγκαίες δράσεις στην Ένωση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Κατά την παρακολούθηση δίνεται προτεραιότητα στην περαιτέρω χρήση υφιστάμενων ενωσιακών, εθνικών και διεθνών δεδομένων παρακολούθησης και στην αυτοματοποιημένη συλλογή δεδομένων. Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη του συμβουλίου κατά την προετοιμασία της μεθοδολογίας, των δεικτών και της διαδικασίας που αφορούν την παρακολούθηση.

2. Όσον αφορά θέματα ειδικού ενδιαφέροντος για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή παρακολουθεί:
- α) την πρόοδο όσον αφορά τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στην Ένωση·
 - β) την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση του ΕΠΔ από τα κράτη μέλη·
 - γ) την υιοθέτηση των λύσεων διαλειτουργικότητας για διαφορετικές δημόσιες υπηρεσίες σε όλα τα κράτη μέλη·
 - δ) την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας ανοικτού κώδικα για δημόσιες υπηρεσίες, την καινοτομία στον δημόσιο τομέα και τη συνεργασία με φορείς GovTech, συμπεριλαμβανομένων ΜΜΕ και νεοφυών επιχειρήσεων, στον τομέα των διασυνοριακών διαλειτουργικών δημόσιων υπηρεσιών προοριζόμενων για ηλεκτρονική παροχή ή διαχείριση στην Ένωση·
 - ε) την ενίσχυση των δεξιοτήτων διαλειτουργικότητας του δημόσιου τομέα.
3. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης δημοσιεύονται από την Επιτροπή στην πύλη της διαλειτουργικής Ευρώπης. Όταν είναι εφικτό, δημοσιεύονται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει και παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσια έκθεση σχετικά με τη διαλειτουργικότητα στην Ένωση. Η εν λόγω έκθεση:
- α) καθορίζει την πρόοδο όσον αφορά τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στην Ένωση·
 - β) προσδιορίζει τα σημαντικά εμπόδια στην υλοποίηση και τους κινητήριους μοχλούς για τις διασυνοριακές διαλειτουργικές δημόσιες υπηρεσίες στην Ένωση·
 - γ) καθορίζει τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με την πάροδο του χρόνου όσον αφορά την εφαρμογή του ΕΠΔ, την υιοθέτηση λύσεων διαλειτουργικότητας, την ενίσχυση των δεξιοτήτων διαλειτουργικότητας, την ανάπτυξη λύσεων διαλειτουργικότητας ανοικτού κώδικα για τις δημόσιες υπηρεσίες και την αύξηση της καινοτομίας και της συνεργασίας του δημόσιου τομέα με τους φορείς GovTech.
5. Έως τις ... [45 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια ανά τετραετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η οποία περιλαμβάνει τα συμπεράσματα της αξιολόγησής της. Η έκθεση αξιολογεί συγκεκριμένα την ανάγκη θέσπισης υποχρεωτικών λύσεων διαλειτουργικότητας.
6. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 5 αξιολογεί ειδικότερα:
- α) τον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα ως καταλύτη για απρόσκοπτες και προσβάσιμες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες στην Ένωση·

- β) την αυξημένη αποτελεσματικότητα, μεταξύ άλλων με τη μείωση του διοικητικού φόρτου στις επιγραμμικές διεργασίες συναλλαγών που προκύπτει από τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις·
 - γ) την ανάγκη για πρόσθετες πολιτικές, μέτρα ή δράσεις που απαιτούνται σε επίπεδο Ένωσης.
7. Όταν τα χρονικά σημεία υποβολής των εκθέσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 συμπίπτουν, η Επιτροπή μπορεί να συνδυάζει τις δύο εκθέσεις.

Κεφάλαιο 6

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 21

Δαπάνες

1. Με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης, ο γενικός προϋπολογισμός της Ένωσης καλύπτει τις δαπάνες:
 - α) της ανάπτυξης και της συντήρησης της πύλης της διαλειτουργικής Ευρώπης·
 - β) της ανάπτυξης, της συντήρησης και της προώθησης λύσεων για τη διαλειτουργική Ευρώπη·
 - γ) των μέτρων στήριξης της διαλειτουργικής Ευρώπης.
2. Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτονται κατά τρόπο που συνάδει με τις εφαρμοστέες διατάξεις της σχετικής βασικής πράξης.

Άρθρο 22
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 23
Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται από ... [τρεις μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Ωστόσο, το άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 17 εφαρμόζονται από ... [εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΟΙΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τα ακόλουθα στοιχεία περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2:

1. Γενικές πληροφορίες

- Οντότητα της Ένωσης ή φορέας του δημόσιου τομέα που παρέχει την έκθεση και άλλες συναφείς πληροφορίες
- Σχετική πρωτοβουλία, έργο ή δράση

2. Απαιτήσεις

- Σχετικές διευρωπαϊκές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες
- Αξιολογηθείσες δεσμευτικές απαιτήσεις
- Δημόσιοι και ιδιωτικοί συμφεροντούχοι που επηρεάζονται
- Διαπιστωθείσες συνέπειες στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα

3. Αποτελέσματα

- Προσδιορισμένες προς χρήση λύσεις για τη διαλειτουργική Ευρώπη
- Άλλες συναφείς λύσεις διαλειτουργικότητας, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων των διεπαφών μηχανής με μηχανή
- Εναπομένοντα εμπόδια στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα